

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΕ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1948

ΑΡΙΘ. 23—24

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

† *Μητροπολίτου Δαρίσης Δωροθέου* Πρόσεχε τῆ ἀναγνώσει. — † *Μητροπολίτου Κώου Ἐμμανουήλ* Ἡ κλήσις εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν στάδιον κατὰ τὸν Massillon (Γ'). — *Παν. Ν. Τρεμπέλα* Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἡ γονυκλισία ἐν τῇ Σταυροπροσκυνήσει (Β'). — *Βασιλείου Βέλλα* Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς λειτουργίας τῆς. — *Ι. Κωνσταντίνου* Ἀναθεώρησις τῶν κανόνων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας (Ἀνταπόκρισις ἐκ Λονδίνου). — Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι (Περὶ τῶν γλωσσομαθῶν κληρικῶν, περὶ τῶν ἱερῶν κειμηλίων τῶν μονῶν καὶ τῶν ναῶν, περὶ τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων). — *Παρατηρήσεων Στέλλη*: Ἀπίστευτον. — Ἐπίκαιρον ἐρώτημα. — Νέα ἔκδοσις; — Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία. — Ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ στρατῷ. — *Χρονικά*. — *Κριτικὰ σημειώματα*: **Π. Ι. Μπρατσιώτου** Ἰωακείμ Δημητριάδος Συμβολαὶ πρὸς ἀναδιοργανώσιν τῆς Ἐκκλησίας. — † *Κορινθίας Μιχαήλ*, Ἀπολογητικὰ τῶν Πατέρων τῶν πέντε πρώτων αἰώνων.

ΠΡΟΣΕΧΕ ΤΗ, ΑΝΑΓΝΩΣΕΙ

Αὐτὰ συμβουλευεὶ καὶ ὑπενθυμίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Τιμόθεον καὶ ἡμᾶς (Α'. Τιμ. 4, 13), «Πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει».

Μία γνωστὴ παροιμία τοῦ λαοῦ διδάσκει «Εἶπέ μοι ποῖον συναναστρέφεται καὶ θά σοι εἶπω ποῖος εἶσαι». Δεδικαιολογημένως δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ «Εἶπέ μοι τί ἀναγινώσκεις καὶ θά σοι εἶπω ποῖος εἶσαι, ποίας σκέψεις, ποίας θεωρίας, ποίας ἀρχὰς ἔχεις». Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἀναγινωσκομένου βιβλίου. Σιγὰ καὶ κατὰ μικρὸν δέχεται ὁ ἀναγινώσκων τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Ἐὰν π. χ. ἀφήσῃ τις ἕνα σπόγγον εἰς καθαρὸν καὶ διανγῆς ὕδωρ, ὁ σπόγγος θὰ ἀπορροφήσῃ ἀσφαλῶς ὕδωρ καθαρὸν καὶ διανγῆς ἕάν, τὸναντίον, ἀφήσῃ εἰς ἀκάθαρτον καὶ σεσηπὸς ὕδωρ, ὁ σπόγγος θὰ ἀπορροφήσῃ ὕδωρ τοιοῦτο. Οὕτω καὶ ὁ ἀναγινώσκων, λαμβάνει τὸ καλὸν ἢ τὸ κακὸν πνεῦμα τῶν βιβλίων καὶ τῶν περιοδικῶν, τὰ ὅποια ἐπιδρῶσι καταλλήλως ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦτο σὺν τῷ χρόνῳ θὰ διαπεράσῃ τὴν ψυχὴν του, θὰ τὴν ποτίσῃ καὶ θὰ ὀδηγήσῃ τὴν νόησιν καὶ τὴν θέλησιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Τίς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τοῦτο; Ἀπειρα παραδείγματα πιστοποιοῦσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ μεγάλη διὰ τὸν

χριστιανικὸν βίον ὠφέλεια ἐκ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἐν γένει ἀναγνωσμάτων.

Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ταυτοχρόνως ὁ ἀγαπητότατος, ὁ πιστότατος, ὁ ἐμπειρότατος διδάσκαλος καὶ παιδαγωγός. Ὄδηγεῖ εἰς τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς, εἰς τὸν ἁγιασμόν μας, εἰς τὸν τελικὸν μας σκοπὸν, πρὸς τὸν Θεόν. Ἀποκαλύπτει καὶ διδάσκει τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ἐν οὐρανοῖς Πατρὸς, κατευθύνει τὴν ψυχὴν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἠθικῆς, ἀποσύρει ἀπὸ τὰ ἐπιγεια καὶ ἐφήμερα, προφυλάττει ἀπὸ ἐκτελέσιν ἁμαρτημάτων, ὑπεκκαίει τὸν πόθον καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὴν αἰώνιαν πατρίδα, συμβοηθεὶ πρὸς μίαν εὐλαβῆ προσευχὴν, διεγείρει πρὸς ἄσκησιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὑπακοῆς, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς ἀγνότητος, τῆς πραότητος, τῆς ἀγάπης ἐν τῇ μετὰ τῶν ἄλλων κοινωνίᾳ, προτρέπει εἰς τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, παρορμᾷ πρὸς τὴν ἐργατικότητα, τὴν τιμιότητα, τὴν εὐσυνειδησίαν, τὴν φιλεργίαν, τὴν οικονομίαν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν τάξιν. Καὶ ἂν λησμονήσῃ κανεὶς μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀναγνωσθέντα, πάντως κατὰ τὰ μείνη ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὴν ψυχὴν, τὸ ὅποιον ἐν δεδομένῃ στιγμῇ θὰ τὸ σκεφθῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ θὰ τὸ ἐφαρμόσῃ. Τὸ καλὸν βιβλίον εἶναι ὁ καλὸς φίλος, ὁ ἐπιμελητής, ὅστις διαρκῶς μᾶς φωνάζει κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἠθικοῦ τούτου βιβλίου: «ἐμπρὸς ἐπὶ τὸ ἔργον».

Ἄλλὰ τὸ καλὸν βιβλίον ἐξ ἄλλου δεικνύει καὶ τοὺς ἀπειλοῦντας κινδύνους ἐκ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν σφαλμάτων. Ὡς ἀπὸ παιδαγωγὸν λαμβάνει ὁ ἀναγινώσκων ὅλους τοὺς κανόνας διὰ τὴν ζωὴν, διὰ τὸν ψυχικὸν βίον. Βλέπει εἰς αὐτὸ τὰ σφάλματα, τὰς κακὰς συνηθείας, τὰς αἰσχρὰς ροπὰς καὶ ἐπιθυμίας, τὰς ὁποίας σιγὰ-σιγὰ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἠθικοῦ βιβλίου ὀδηγούμενος ὁ ἄνθρωπος τὰς ἀποκόπτει. Εἶναι ἀληθές ὅτι πᾶν ὅ,τι ἀκούει κανεὶς πρὸς στιγμὴν τὸ αἰσθάνεται, ἀλλὰ ταχέως τὸ λησμονεῖ, αἱ συμβολαὶ ὅμως καὶ αἱ διδασκαλαὶ τοῦ καλοῦ βιβλίου μένουν καὶ ἀκόμη πλέον ἀποτυποῦνται, ἐφόσον ἐπαναλαμβάνομεν τὴν τοιαύτην ἀνάγνωσιν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος συμβουλευεὶ «Πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει». Ἐκάστῃ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθεῖσα γραφὴ εἶναι ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, ὥστε νὰ ἀποβῇ ὁ ἄνθρωπος πάντοτε τελειότερος.

Ποῖα βιβλία πρέπει νὰ ἀναγινώσκῃ τις; Ὡριμένως, ἀπαντᾷτε, τὰ ἠθικὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια ὀδη-

γοῦσιν εἰς τὴν ἠθικὴν βελτίωσιν καὶ πρόοδον. Αὐτὰ φέρουν πρὸς τῆς ψυχῆς τὴν ἠθικὴν εἰκόνα καὶ δεκνύουν τὸν δρόμον τὸν ἀκολουθητέον διὰ τὴν ἀρετὴν. Εἰς τὰ τοιαῦτα βιβλία τὸ περιεχόμενον εἶναι παρόρμησις πρὸς τὴν προσευχὴν, πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, αἱ οἰκιακαὶ ἀρεταί, ἡ ἐκλογή τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ τιμὴ, ἡ εὐσυνειδησία, ἡ φιλανθρωπία, ἡ ἀγάπη, καὶ συλλήβδην ἡ εὐλάβεια, ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεόν, ὁ σεβασμὸς πρὸς Αὐτὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ὡς κορωνὴς τῶν βιβλίων τούτων εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή. Δὲν πρέπει νὰ λείπη ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην μας, ἀπὸ τὸ γραφεῖόν μας, ἀπὸ τὰς χεῖράς μας. Ὅστις δὲν τὴν ἔχει, ἄς σπεύσῃ νὰ τὴν ἀγοράσῃ. Εἶναι ἡ ἀρίστη τοποθέτησις ἐνὸς ποσοῦ χρημάτων. Ἡ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια εἶναι ἀνεκτίμητος. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει: «Τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι δύναμις Θεοῦ καὶ σωτηρία τοῖς πιστεύουσιν εἰς Αὐτόν» (Ρωμ. 1,16). Δύναμις Θεοῦ εἶναι πρὸς σωτηρίαν. Δύναμις Θεοῦ εἶναι διὰ τοὺς πιστεύοντας. Εἶναι μεγίστη καὶ ἰσχυροτάτη ἡ δύναμις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτοῦ ἐγένετο ὁ κόσμος. Δι' αὐτοῦ ὑφίσταται ζωὴ ποικιλωτάτη καὶ πλουσιωτάτη. Αἰωνία μένει ἡ νικητρία δύναμις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς προσεῖλκεσε 3.000 ψυχῶν. Πάντοτε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι φῶς ἰσχυρὸν ἐπὶ τοῦ δρόμου τῆς ζωῆς, εἶναι δύναμις πρὸς σωτηρίαν τοῖς πιστεύουσιν εἰς Αὐτόν. Μακρὰν ἀφ' ἡμῶν ἡ ἀνάγνωσις τῶν διαφόρων μυθιστορημάτων καὶ λοιπῶν μὴ ἠθικῶν περιεχομένου βιβλίων καὶ περιοδικῶν. Ὅχι μόνον εἶναι χαμένος ὁ καιρὸς, ἀλλὰ καὶ ζημία μεγάλη προέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν. Κάθε εἶδος τροφῆς δὲν εἶναι συντελεστικὴ διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τοῦ στομάχου. Οὕτω πῶς καὶ μετὰ τὴν πνευματικὴν τροφήν. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ζητῶμεν τὴν καλὴν πνευματικὴν τροφήν διὰ νὰ διατρέψωμεν ἑαυτοὺς ψυχικῶς.

Ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τὰ ἠθικὰ ἐν γένει βιβλία, τὰ ὅποια ὀφείλομεν νὰ ἀναγινώσκωμεν, πρέπει νὰ ἐκμάθωμεν καὶ νὰ τηρῶμεν ἐντυπωμένας ὀρισμένας διδασκαλίας. Αὐταὶ πρέπει νὰ ὑπάρχουν εἰς τὸ ψυχικὸν φαρμακεῖόν μας ὡς τὰ κατάλληλα φάρμακα διὰ τὸ ταξείδιον τοῦ βίου μας πρὸς τὴν ἐπηγγελμένην χώραν τῆς αἰωνιότητος. Σὺν τούτοις ὅμως ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐν τῷ βίῳ ἐφαρμογὴ τῶν. Ἡ ἐκμάθησις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ, μετὰ ἄλλους λόγους ἢ γνώσεις καὶ ἡ ἀσκήσις ἐναρέτου βίου, εἶναι τὰ ἐφόδια διὰ τὴν πνευματικὴν μάχην ἐδῶ καὶ οἱ συνοδοὶ διὰ τὴν ἐκεῖ ζωὴν. Εἰς πάσαν στιγμὴν τοῦ βίου καὶ ἐν ταῖς εὐτυχίαις καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις, καὶ ἐν τῇ χαρᾷ καὶ ἐν τῇ λύπῃ ἡ Ἁγία Γραφή καὶ τὰ ἠθικῶν περιεχομένου βιβλία θὰ μᾶς ὑπηρετήσουν ἐπωφελῶς, θὰ μᾶς ἐνισχύσουν ἀσφαλῶς, καὶ θὰ μᾶς δώσουν τὴν δύναμιν νὰ μὴ ὑποχωρήσωμεν, ἀλλὰ, τοῦναντίον, νὰ προχωρήσωμεν καὶ ἐπιμείνωμεν ἕως τέλους. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πολυτιμότεροι σύντροφοι τῆς ζωῆς μας καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ ποδηγῆται εἰς πάσας τὰς οἰασθήποτε στιγμὰς τῆς.

† Ὁ Λαοὶς ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Η ΚΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ (Κατὰ τὸν Massillon)

Γ'

Τὸ δευτερον σημεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δίδει εἰς τοὺς Ἰουδαίους περὶ τῆς ἀληθείας τῆς Ἀποστολῆς του, εἶναι ἡ μαρτυρία τῶν Προφητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχον ἀναγγεῖλει, καὶ τῶν λαῶν, οἱ ὅποιοι τὸν εἶδον καὶ τὸν ἤκουσαν. Πράγματι, ὁ λαὸς ἐφαίνετο παντοῦ εὐνοϊκὸς πρὸς τὸν Σωτῆρα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, θιγόμενοι ἀπὸ τὸν δημόσιον ἐκείνον ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐπεθύμουν, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ μόνος σκοπὸς τῶν ὑποκριτικῶν τῶν νηστειῶν καὶ τῶν μακρῶν προσευχῶν των, δὲν ἠδύναντο νὰ συγκρατήσουν τοὺς ἑαυτοὺς των ἀπὸ τοῦ νὰ παραπονῶνται δι' αὐτόν. Ὁ ἀνόητος ἐκεῖνος ὄχλος, ἔλεγον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγνώριζε διόλου τὸν νόμον, καὶ ὁ ὁποῖος εἶναι κατηραμένος, τρέχει ὀπισθεν αὐτοῦ! Ἄλλοτε τὰ πλήθη θέλουν νὰ τὸν ἀνακηρύξουν Βασιλέα ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας· ἄλλοτε δοξάζουν τὸν Κύριον, διότι τοιοῦτος μέγας Προφήτης «ἠγέρθη ἐν τῷ Ἰσραήλ»· ἄλλοτε αἱ γυναῖκες τῆς Ἱερουσαλήμ εὐλογοῦσι τὴν κοιλίαν, ἣτις τὸν ἐβάστασε· ἄλλοτε ὁ λαὸς ἔρχεται ἐνώπιόν του καὶ τὸν ὑποδέχεται ἐν θριάμβῳ ἐν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ βεβαίως, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀρνηθῶσι τὰς ἐπευφημίας των εἰς ἄνθρωπον ἔκτακτον καὶ θεῖον, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι δὲν εἶχε παρὰ ἓνα μόνον πόθον, καὶ αὐτὸς ἦτο πῶς νὰ σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους· ὅστις, ἔχων τὰ μεγαλύτερα τάλαντα ἀπὸ ὅσα ποτε εἶδεν ὁ κόσμος, δὲν ἐγένετο γνωστὸς παρὰ εἰς μικρὸν ἀριθμὸν Μαθητῶν ἀφανῶν καὶ ἀπαιδευτῶν· δὲν ἠθέλε νὰ διδάσκῃ παρὰ τοὺς πτωχοὺς· καὶ δὲν ἐζήτη, ὡς οἱ ἐφευρέται ἐκεῖνοι τῶν αἰρέσεων, νὰ ἀξιοποιῇ τὴν διδασκαλίαν του διὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς διακρίσεως τῶν ἀκροατῶν του, ἀλλὰ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς εὐσεβείας τῶν μαθητῶν του· ἄνθρωπον, ὅστις μόνον περὶ τοῦ οὐρανοῦ ὠμίλει, δὲν ἐθεώρει συγγενεῖς καὶ φίλους παρὰ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔπραττον τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς του· ἄνθρωπον ὅστις, κύριος πάσης τῆς φύσεως, διατάσσων τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, πολλαπλασιάζων τοὺς ἄρτους, εὐρίσκων, ὅταν ἤρθεσκεν αὐτῷ, θησαυροὺς εἰς τὰ ἐντόσθια τῶν ἰχθύων, ἐμείωνεν ἑαυτὸν εἰς κατάστασιν πολὺ κάτω ἀπὸ τοῦ μετρίου, καὶ ἐφαίνετο ἀκόμη μεγαλύτερος διὰ τῆς περιφρονήσεως, τὴν ὁποίαν ἐδείκνυε τῶν τοιούτου εἶδους κοσμικῶν πλεονεκτημάτων παρὰ διὰ τῆς εὐκολίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸ νὰ τὰ προμηθεύῃ· ἄνθρωπον, ὅστις ἀπέφυγε τοὺς «Μεγάλους» χωρὶς νὰ τοὺς περιφρονῇ, τοὺς ἐπετίμα, χωρὶς νὰ τοὺς φοβῆται· ὅστις ἠθέλε νὰ δίδουν «τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»· καί, τέλος, ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος, ἐν τῇ λεπτομερείᾳ τῶν μυστικωτέρων του ἐνεργειῶν, ἦτο τόσο μέγας, τόσο θεῖος, ὅσον εἰς ἐκείνας ὅπου ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὰ βλέμματα τοῦ κοινοῦ, καὶ ὅπου ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τὸν ἔβλεπον ἐκ τοῦ πλησίον, δὲν ἠδυνήθησάν ποτε νὰ παρατηρήσωσι μίαν καὶ μόνην στιγμὴν, καθ' ἣν νὰ χα-

λαροῦται ἡ πλέον αὐστηρὰ ἀρετὴ, καὶ νὰ ζητῆ νὰ ἀνακουφισθῆ, οὕτως εἰπεῖν, γύρω ἀπὸ τὰς ἰδίας ἐαυ-
τῆς ἀδυναμίας :

*Ἡ ψῆφος λοιπὸν τοῦ λαοῦ εἶναι τὸ δεύτερον σῆ-
μειον κανονικῆς κλήσεως.* Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί,
ἔγραψεν ὁ ἱερός Κυπριανὸς εἰς τὸ ποιμνιὸν του, ἔχο-
μεν τὴν συνήθειαν νὰ σᾶς συμβουλευώμεθα εἰς τὰς
χειροτονίας, καὶ νὰ ἐξετάζωμεν μαζύ σας ἀπὸ κοινοῦ
τὰ ἤθη καὶ τὰς ἀξίας ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ
ἐπιθέσωμεν τὰς χεῖρας. Εἶναι ἐπίσης ὀρθόν, ὅπως
λέγει ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸ « Ἀρχιερατικόν », ἐκείνοι οἱ
ὁποιοὶ ὀφείλουσι νὰ ταξιθεύουν¹ μέσα εἰς τὸ ἴδιον
πλοῖον, τὸσον ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ἰκανότητά του
πλοηγοῦ, δίκαιον εἶναι νὰ ἔχουν κάποιον μέτρος εἰς
τὴν ἐκλογὴν του, καὶ νὰ ἀκουσθῆ ἡ μαρτυρία των.
Ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς ἐγκαθίσταται διὰ τὸν λαὸν εἰς ὅ,τι
ἀφορᾷ εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀπαιτήσις
τάξεως νὰ συντρέχη ἡ ψῆφος τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλο-
γὴν αὐτοῦ. Τοιαύτη ἦτο κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους,
τὸ γνωρίζετε, ἡ συνήθεια τῶν Πατέρων ἡμῶν : ὁ λαὸς
ἐκαλεῖτο καὶ συνεβουλευόντο αὐτὸν ἐν τῇ χειροτονίᾳ
τῶν Κληρικῶν : οἱ Ἀπόστολοι οἱ ἴδιοι συνεκάλεσαν
ὅλους τοὺς πιστοὺς, καὶ ἐζήτησαν τὰς ψήφους των
διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν πρώτων Διακόνων : *Ἐπιπέψα-
σθε ἄνδρας ἐξ ὑμῶν*². Ἐπιθέσις τῶν χειρῶν, λέγει
ὁ ἱερός Κυπριανός, δὲν εἶναι οὔτε δικαία, οὔτε νόμι-
μος, ὅταν δὲν ἔλαβε τὰς ψήφους τοῦ λαοῦ. *Ἦτο
ἀνάγκη μάλιστα, κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, νὰ
ἔχη καλὴν μαρτυρίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀπίστων. Δεῖ δὲ
αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν*³
καὶ τίποτε δὲν ἐφαίνοτο περισσώτερον ἀπαραίτητον
δι' ἐκείνον, ὅστις ἔμελλε νὰ συνδεθῆ μετὰ τὸν ἱερὸν λει-
τούργημα, ὅσον ὑπόληψις ἀγνῆ καὶ ἀμεμπτος ἐν τῷ
πνεύματι τοῦ λαοῦ, ἵνα μὴ ἡ τιμὴ τῆς Ἱερουσῆνης
ἐξευτελίξεται τὸ παράπαν, καὶ μὴ ἀτιμάζεται ἡ θρη-
σκεία ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποιοὶ ἐτάχθησαν λειτουρ-
γοὶ αὐτῆς.

Γνωρίζω, ὅτι ἡ « αἵρεσις »³ ἡ πάντοτε ὑπερβολικὴ
ἐξώθησε πάρα πολὺ μακρὰν τὴν ἀλήθειαν ταύτην
καὶ ὅτι, ἀνατρέπουσα τὴν ἱερὰν τάξιν τῆς χειροτο-
νίας, τὴν γονιμότητα τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ, τὴν ἱερατι-
κὴν διαδοχὴν, καὶ τὴν ἀναγκαῖότητα ἀποστολῆς, ἡ
αἵρεσις κατέστησε τὸν λαὸν καὶ τὸν Ἀρχοντα μό-
νους ἐκλογεῖς τῶν λειτουργῶν τοῦ Θεοσαστηρίου,
καὶ μετέτρεψε τὰς ἱερωτέρας καὶ σεβαστοτέρας τελε-
τὰς τῆς χειροτονίας εἰς μίαν λαϊκὴν ταραχὴν, καὶ εἰς
ὑπόθεσιν καθαρῶς πολιτικὴν. Ἀλλὰ τοιαύτη ὑπῆρξεν
ἀνέκαθεν ἡ τύχη ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς παρέ-
δωκεν εἰς τὴν ματαιότητα τῶν σκέψεων των, νὰ πη-
γαίνουν εἰς τὴν πλάνην διὰ τῆς ἀληθείας, καὶ νὰ θέ-
τουν νέας καταρχήεις, θέλοντες νὰ ἐπαναφέρουν
τὰς ἀρχαίας συνηθείας.

Ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ ἀκόμη τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ
ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν λειτουργῶν τῆς. Εἶναι λείψανον
τῆς πρώτης συνηθείας, τὸ ὁποῖον αὕτη διετήρησεν

ἀλλ' εἶναι ἐν ἐκ τῶν πρώτων καὶ σεβαστῶν χαρακτη-
ριστικῶν τῆς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα δεικνύουσι τὴν ἀρ-
χαίαν ὀραϊότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας καὶ
τάξεως, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν ὡς μνημεῖον, ἀλλὰ τὰ
ὁποῖα δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσουν ὡς ὑπό-
δειγμα. Ἡ Ἐκκλησία δὲν συγκαλεῖ πλέον, ἀληθῶς,
τοὺς πιστοὺς ἐν τῷ ναῷ, ὅπου μέλλει νὰ σᾶς ἐπιθέσῃ
τὰς χεῖρας, διὰ νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ἂν ἀνεστρά-
φητε ἀγίως ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἀξίως τοῦ Θεοῦ.
Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν θὰ ἦτο πλέον οὔτε ἀσφαλῆς, οὔτε
δυνατὴ ἀλλὰ μὴ νομίζετε δι' αὐτὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία
ἀμελεῖ τὴν συγκατάθεσιν καὶ τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ.
Αὐτὰ εἶναι πάντοτε ἀναγκαῖον σημεῖον κλήσεως.
Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ζητοῦνται ἡ συγκατάθεσις αὕτη
καὶ ἡ ψῆφος, ἤλλαξεν ἀλλ' ὁ κανὼν δὲν ἀλλάσσει
διόλου. Ἡ Ἐκκλησία ἀγγέλλει *τρεις φορές ἐπισημως
ἐν τῷ τόπῳ τῆς γεννήσεώς σας*, εἰς τὴν συνάθροισιν
τῶν πιστῶν, πολλὰς ἡμέρας πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τῶν
χειρῶν ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι προτίθεται νὰ σᾶς δεχθῆ εἰς
τὴν ἱερὰν τάξιν τῶν λειτουργῶν¹. Αὕτη ἐπικαλεῖται
τὴν συνείδησιν παντὸς πιστοῦ *κατ' ἰδίαν*, ἐὰν γνω-
ρίζῃ περὶ ὑμῶν κάποιον κανονικὸν ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον
σᾶς καθιστᾷ ἀνάξιον λειτουργημάτων, νὰ ἔλθῃ νὰ τὸ
ἀποκαλύψῃ μυστικὰ εἰς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους
εἶναι τοῦ συμφέροντος τῆς Ἐκκλησίας νὰ γίνεται
γνωστός. Ὁμολογῶ, ὅτι ἡ διερεύνησις αὕτη ἀπομένει
σχεδὸν πάντοτε *ἀνευ ἀποτελέσματος ἐκ μέρους τοῦ
λαοῦ* ἀλλ' ἐμπερικλείει, μ' ὄλον τοῦτο, οὐσιώδη ὄρον
διὰ τὸν ὑποψήφιον εἰς τὸ λειτούργημα : δηλαδή, ὅτι
ἡ Ἐκκλησία ἀπαιτεῖ, ὡς ἀπαραίτητον σημεῖον κλή-
σεως, τὸ νὰ δύνασθε νὰ εἰσέλθῃτε εἰς κρίσιν μετὰ τὸν
λαὸν σας, καὶ νὰ τὸν λάβετε μάρτυρα τῆς ἀκεραιότη-
τος τῶν ἡθῶν σας ἀπαιτεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ εἰσθε, ὡς
ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἰς θέδιν νὰ προκαλῆτε καὶ τοὺς
ἐχθροὺς σας νὰ σᾶς ἐλέγξουν περὶ ἁμαρτίας, ἐξ ἐκεί-
νων τοῦλάχιστον, αἵτινες σύρουσιν ὀπισθεν αὐτῶν τὸ
σκάνδαλον καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν : δηλαδή ἀπαιτεῖ
ἵνα, ὡς ὁ Τωβίας, διακρίνεσθε ἀπὸ τὰ ἄλλα τέκνα
τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐνῶ οἱ ὀμῆλικές σας ἔτρεχον ὡς
ἀνόητοι, νὰ συμμετάσχουσιν εἰς τὰς βδελυρότητας τῆς
Σαμαρείας, νὰ βεβαιώνεται ὅτι ὑπῆρξετε πάντοτε πι-
στοὺς λάτρης τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων σας : δηλαδή, τέ-
λος, ἀπαιτεῖ ἵνα ὁ λαός, μάρτυς τῆς λευκότητος καὶ
τῆς ἀθωότητος τῶν ἡθῶν σας, καλῆ χιλιάκις μακα-
ρίαν τὴν κοιλίαν, ἣτις σᾶς ἐβάστασε καὶ ἵνα αἱ ἐν-
δόμυχοι εὐχαί, οἱ δημόσιοι οἰωνοί, καὶ ἡ σιωπηρὰ
συγκατάθεσις τῶν πιστῶν, σᾶς ἔχωσιν ἀνυψῶσαι ἐπὶ
τοῦ ἱερατικοῦ θρόνου *πολὺ πρὶν αὕτη ἡ ἰδίᾳ ἡ Ἐκ-
κλησία ἀποφασίσῃ νὰ σᾶς θέσῃ ἐκεῖ. Καὶ ἰδοὺ ἡ μορ-
τυρία τῶν προφητειῶν, τὴν ὁποῖαν ἡ κλήσις σας
ὀφείλει νὰ ἔχη κοινὴν μετὰ τὴν προφητικὴν μαρτυρίαν
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.* Μετὰ τὸν τρόπον αὐτὸν οἱ πιστοὶ
τῶν Ἀύστρων καὶ τοῦ Ἰκονίου ἔδιδον ἐνώπιον τοῦ
Ἀποστόλου μαρτυρίαν ὑπὲρ τοῦ Τιμοθέου, ἀνατρα-
φέντος ὑπὸ μητρὸς εὐσεβοῦς ἐν τῇ ἀναγνώσει τῶν
Ἱερῶν Βιβλίων, καὶ αἱ δημόσιοι εὐχαί των διὰ τὴν
ἐκλογὴν του εἰς τὸ λειτούργημα, τὰς ὁποῖας εὐχὰς ὁ

1. Πρξ. 6,3

2. Α' Τιμ. 3,7.

3. Ἐννοεῖται ὁ Προτεσταντισμὸς, ἀλλὰ καὶ καταρχή-
σεις ἐπεμβάσεων τῆς Πολιτικῆς Ἐξουσίας. † Κ.Ε.

1. Μέτρον ποιμαντικῆς συνέσεως τῆς ἐποχῆς. † Κ.Ε.

ἀπόστολος Παῦλος καλεῖ προφητείας, εἶχον χιλιάκις προαναγγεῖλει τὴν χειροτονίαν του : *Κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας.*¹

Λοιπόν, εὐρίσκετε ἐν τῇ κλήσει σας τὸ τόσον παρήγορον τοῦτο σημεῖον; Ἀνατρέξατε εἰς τοὺς τόπους ὅπου διέρρευσαν τὰ πρῶτα ἔτη σας· ἢ ἀνάμνησίς σας περὶ αὐτῶν εἶναι ἐν εὐλογίᾳ; Εἴσθε ἐκεῖ διακεκριμένος ἀπὸ τὴν ἄκραν ἐλευθερίαν, ἀπὸ τὴν παραφορὰν τῆς ἡλικίας σας, μετ' ἡθῆ σοβαρώτερα, περισσότερα κανονισμένα καὶ καθαρώτερα; Ἐφάνητε εἰς τοὺς μάρτυρας τῆς νεότητός σας προωρισμένος διὰ τὸ θυσιαστήριον μετ' τὴν ἀθωότητα τοῦ βίου σας, διὰ τῆς ἐκ τῶν προτέρων εὐαισθησίας διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν θεϊαν λατρείαν, πρὶν ἢ σᾶς ἐκλέξῃ ἡ Ἐκκλησία νὰ σᾶς ἀναθέσῃ τὰ διακονήματά της; Δύνασθε νὰ μᾶς προβάλετε ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ σας τὰς πρωίμους καὶ προφητικὰς ταύτας ψήφους; Αἱ πρῶται κλίσεις σας δὲν προανήγγελλον μᾶλλον βίον μαλθακόν, κοσμικόν, ἐκτεθλημένον, ἢ ἐπάγγελμα στρατιωτικόν, ἐλευθέριον, θορυβῶδες, παρὰ ὑπουργημα ταπεινότητος, κανονικότητος, εὐσεβείας, ἀγάπης;

Ἐρωτήσατε τοὺς ἀνθρώπους, τὸν λαόν, ὅστις σᾶς εἶδε· κάμετέ τον νὰ συγκατατεθῇ, ἐὰν τὸ ἤμπορεῖτε, εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσίν σας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ· ὑπάγετε νὰ συλλέξετε τὰς ψήφους των, καὶ ἀναγνωρίσατε ἐν τῇ φωνῇ των τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ. Πεπληγμένοι ἀκόμη ἀπὸ τὴν ὄλως πρόσφατον ἀνάμνησιν τῶν πρώτων ἀποπλανήσεών σας, δὲν θὰ ἐκπλαγῶσιν ἀπὸ τὴν θρασυτητά σας; Δὲν θὰ φωνάζουν : *Ὁὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς;*² Ἡμεῖς πρέπει νὰ σᾶς τὸ εἴπωμεν : καὶ τὸ κατ' ἐμὲ σᾶς λέγω, ὅτι εἴσθε ἄξιος οἴκτου, ἐὰν τὰ σημεῖα τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα σᾶς ζωγραφοῦν εἰς τὸ φυσικόν, καὶ ἂν, παρὰ τὴν δημοσίαν ταύτην ἀποδοκιμασίαν, καὶ μίαν μαρτυρίαν τόσον ἀσφαλῆ ὅτι δὲν εἴσθε κεκλημένος, πηγαίνετε νὰ παρουσιασθῆτε εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἐπιφορτισμένος, οὕτως εἰπεῖν, τὰ ἀναθέματα παντός τοῦ λαοῦ. Ἰδοὺ ὁ κανὼν· σεῖς θὰ τὸν ἐφαρμόσετε. Ἐὰν ὁ λαός, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐζήσα, ἐξέλεγε λειτουργούς, θὰ ἠδυνάμην νὰ κολακεύωμαι ὅτι ἡ ἐκλογή των θὰ ἐπιπτεν εἰς ἐμέ; θὰ ἐθεώρουν τὰς χεῖράς μου ἀρκετὰ καθαρὰς διὰ νὰ προσφέρω εἰς τὸ θυσιαστήριον τὰ δῶρα καὶ τὰς εὐχὰς των καὶ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ ἀμώμου Ἀρνίου, διὰ νὰ ἀποπλύνω τοὺς ῥύπους των; Ἡ γλῶσσά μου θὰ τοῖς ἐφαίνετο ἀρκετὰ ἀγνή διὰ νὰ ἀναγγέλλω εἰς αὐτοὺς τὰς αἰωνίους ἀληθείας; Ἡ ζωή μου ἀρκετὰ ἀνεπλήπτος, διὰ νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς προτρέπω εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ νὰ μέμφωμαι τὰς ἀπιστίας καὶ τὰ ἐγκλήματά των; Ἐὰν δὲν ἔχετε τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἢ δὲν εἴσθε ἀπεσταλμένος ὡς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἢ οἱ κανόνες, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ κρινώμεν τὴν κλήσιν σας, ἀσφαλεῖς καὶ γενικοὶ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους, πάσχουν διὰ σᾶς μετριάσμοις καὶ συστολάς.

Ἡ μαρτυρία τῶν Ποιμένων καὶ τῶν λαῶν ἀπο-

1. Α' Τιμόθ. 1,18.

2. Λουκ. 19,14.

τελεῖ, λοιπόν, τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς κλήσεως. Ἄλλὰ δὲν ἀρκοῦσι ταῦτα· πολὺς ὅ,τι εἶναι μέγα ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἄξιον ἀποροῦσεως εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅταν ἀκόμη, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅλος ὁ κόσμος σᾶς ἐκάλει, καὶ θὰ σᾶς ἐβίαζε μάλιστα, ἐξετάσατε τὰς ιδιότητας τῆς ψυχῆς σας· καὶ μὴ προχωρήσετε, ἐὰν εὐρίσκετε τὸν ἑαυτὸν σας ἀνάξιον τῆς τιμῆς ταύτης. Διότι, προσθέτει ὁ πατὴρ οὗτος, πρὶν ἢ σᾶς καλέσουν, ἦσθε ἀνάξιος καὶ ἀνίκανος, ἐγίνετε ἀξιώτερος καὶ ἱκανώτερος ἀπὸ τὴν στιγμὴν πού σᾶς ἐκάλεσαν;

† Ὁ Κῶφος ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Η ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑ

ΕΝ ΤΗ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΙ

Β'

Ἐμνημονεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τῆς διατάξεως τοῦ Τυπικοῦ τῆς Εὐεργέτιδος τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα καὶ ὀριζούσης ἵνα οἱ πάντες ἅμα τῇ ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐμμελεῖ ἀναφωνῆσει τοῦ Χριστός Ἀνέστη πίπτωσι χαμαὶ πρὸς προσκύνησιν τοῦ ἀναστάντος Κυρίου. Ὡσαύτως καὶ τῆς ἐτέρας διατάξεως, τῆς ὀριζούσης τὴν ἐδαφιαίαν προσκύνησιν τοῦ Πατριάρχου ὑπὸ τῶν μυροφόρων πρὸ τοῦ θεοδέγμονος Τάφου.

Αἱ διατάξεις αὗται δὲν εἶνε αἱ μόναι κατὰ τοὺς κώδικας καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται, ὅτι εἰς ἐκτάκτους στιγμὰς τῆς λατρείας ἐπετρέπετο τὸ γόνυ κλίνειν καὶ κατ' αὐτὰς τὰς Κυριακάς. Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 865 μεμβρανίνῳ κώδικι τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, τῷ χρονολογούμενῳ ἀπὸ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος καὶ ἐν σελ. 116 ἀναγινώσκειται καὶ ἡ κατωτέρω διάταξις ἀφορώσα εἰς τὴν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ προσκύνησιν αὐτοῦ : «Τοῦ τρισαγίου ψαλλομένου ἀλλάσσει ὁ ἱερεὺς στολὴν λευκὴν καὶ ἀπέρχεται ἐν ᾧ τόπῳ ὁ τίμιος σταυρὸς πρόκειται καὶ μετὰ τὸ προσκυνῆσαι καὶ ἀσπάσασθαι καὶ θυμιάσαι αἴρεται ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου ψαλλομένου τροπαρίου ἤχος δ' . Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Ὁ ἀρχιερεὺς βαστάζων τὸν θυμιατὸν ὀψικεύει, ὁμοίως καὶ οἱ διάκονοι. Καὶ ὅταν πλησίον γένωνται τῶν βασιλικῶν πυλῶν γίνεται εὐχὴ τῆς εἰσόδου τῆς λειτουργίας μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀποτίθην ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραπῆζῃ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέρχονται οἱ διάκονοι ἐν τῷ ἄμβωνι. Εἴθ' οὕτως τὸ ἅγιον. Καὶ ἐπακολουθεῖ ὁ ἀρχιερεὺς. *Καὶ βαλὼν τρεῖς μετανοίας κᾶν τε Σάββατον ἐστὶ κᾶν τε Κυριακὴ σφραγίζει μετὰ τῶν κηρῶν.*

Καὶ ὁ ὑπ' ἀριθ. 2055 παλαιὸς κώδιξ τῆς αὐτῆς Βιβλιοθήκης εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐπαναλαμβάνει στερεοτύπως : «Εἴθ' οὕτως βάλλει *μετανοίας τρεῖς κᾶν Σάββατον κᾶν Κυριακὴ ἦ.* Ἄλλὰ καὶ τὸ Τυπικὸν τοῦ ἀγίου Σάββα ἐπαναλαμβάνει τὴν δι-

άταξιν ὡς ἐξῆς: «Εἴθ' οὕτως βαλὼν μετανοίας τρεῖς, κὰν ὅποια ἐστὶν ἡμέρα». Εἶναι βέβαια περιττὸν νὰ ἐξηγήσωμεν ἡμεῖς, τί σημαίνει ἡ φράσις «κὰν Σάββατον κὰν Κυριακὴ ἡ» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν φράσιν μετανοίας τρεῖς. Φωνάζει μόνη τῆς ἡ τυπικῆς διατάξεως, ὅτι πρόκειται περὶ γονυκλισιῶν ἐδαφιαίων, διότι ἐάν ἐπρόκειτο περὶ τῶν λεγομένων μικρῶν μετανοιῶν, ζήτημα δὲν θὰ ὑπῆρχε καὶ ἡ προσθήκη τῆς φράσεως «κὰν Σάββατον κὰν Κυριακὴ ἡ» παρεῖλκεν ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἐπάρχει ὅμως καὶ ἐν ἄλλῳ κώδικι ἄλλη διατάξις περισσότερον σαφῆς καὶ ρητῆ καὶ μὴ ἐπιδεχομένη παρεξήγησιν. Αὕτη περιέχεται εἰς τὸ «Τυπικὸν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τοῦ τε ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ Στουδίτου καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ ἁγίου Ὁρους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῆς παραδόσεως τοῦ ὀσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου Κασούλων». Τὸ χειρόγραφον ἀνάγεται εἰς τὸν XII—XIII αἰῶνα. Ἐπάρχει δ' ἐν αὐτῷ ἡ κατωτέρω διατάξις: «Ἐάν φθάσῃ ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ... Εἶτα στάντες ἄνω τοῦ ἄμβωνος τῆς ἐκκλησίας καὶ διαβάς ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ καθηγούμενος ὁ ὑψῶσαι θέλων τὸ τίμιον ξύλον ποιεῖ γονυκλισίας τρεῖς» (Δημητρίεβσκη Τυπικὸν τόμ. I (II) σελ. 812). Δὲν ὀμιλεῖ δηλαδὴ ἡ διατάξις γενικῶς περὶ μετανοιῶν, ἀλλὰ περὶ γονυκλισιῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἀποκλείεται ἀναντιρρήτως οἰαδὴποτε παρερμηνεῖα τοῦ ὄρου μετάνοια, ὡς δηλοῦντος τὰς μικρὰς λεγομένας μετανοίας.

Θὰ ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἐπισημειωθῇ, ὅτι ἐντεῦθεν συνάγομεν σαφῶς, τί ἐννοεῖ ἡ ἐκκλησιαστικὴ πρᾶξις διὰ τῆς φράσεως «προσκύνησις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ» ἢ «σταυροπροσκύνησις», ἡ ὅποια ὠρίσθη καὶ γίνεται καὶ κατὰ μίαν τῶν Κυριακῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὴν ἐπικληθεῖσαν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκύνησεως. Ὅταν εἰς τὸ τυπικὸν τῆς Κυριακῆς αὐτῆς ἀναγινώσκωμεν «ἄρχεται προσκυνῶν ὁ Προεστῶς καὶ ὁ ἱερεὺς βάλλοντες μετάνοιας γ' κατ' ἐνώπιον τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ μετὰ τὸ ἀσπασσασθαι πάλιν βάλλουσι μετάνοιαν ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν. Εἴθ' οὕτως ἄρχονται οἱ ἀδελφοὶ προσκυνῶντες δύο-δύο κατὰ τάξιν», δεόν νὰ νοῶμεν, ὅτι πρόκειται περὶ γονυκλισιῶν, περὶ μετανοιῶν μεγάλων.

Αὐτὴν δὲ ἀκριβῶς τὴν πρᾶξιν εἶχεν ὑπ' ὄψει τοῦ ὁ Νικηφόρος ὁ ὁμολογητῆς, τοῦ ὁποίου αἱ ἐκκλησιαστικαὶ διατάξεις συμπεριελήφθησαν καὶ εἰς τὰς κανονικὰς συλλογὰς, ὅταν εἰς τὴν δεκάτην διατάξιν τοῦ σαφῶς καὶ ρητῶς λέγει: «Χρῆ» (ἔχι ἀπλῶς ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ χρῆ) «χάριν ἀσπασμοῦ κλίνειν γόνυ ἐν Κυριακῇ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Πεντηκοστῇ».

Ἄλλ' αἱ ἐκ τῶν λειτουργικῶν διατάξεων τῶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χειρογράφοις μαρτυρεῖται δὲν ἐξαντλοῦνται ἐδῶ, ὅπως θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ προσεχές.

Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Ἡ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ *)

Ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς λειτουργίας τῆς (1 Ἀπρ. 1947—31 Μαρτ. 1948)

Ἡ μέχρι τοῦδε ἐκδοτικὴ δράσις τῆς Ἀποστ. Διακονίας διὰ τε τὴν μεμορφωμένην τάξιν καὶ διὰ τὰ λαϊκώτερα στρώματα.—Ἐκδοσις εἰκόνων καὶ ἡμερολογίων.—Ἀνάγκη λαϊκοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ, καὶ ἐιδικώτερον παιδικοῦ.—Ἐπιβεβλημένη ἡ ἐκδοσις τῆς Ἀγ. Γραφῆς καὶ τῶν πατερικῶν συγγραμμάτων.—Τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀποστ. Διακονίας, προσεχῆς ἀπόκτησις ἰδίου τυπογραφείου καὶ ἡ τακτοποίησις τῆς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ βιβλιοθήκης τοῦ Ἱ. Συνδεδεσμοῦ καὶ τῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου διὰ μελέτας τοῦ κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.—Ἡ προοπτικὴ τῆς μελλούσης δράσεως τῆς Ἀποστ. Διακονίας.

Ἀπὸ τῶν πρώτων στιγμῶν τῆς λειτουργίας αὐτῆς ἡ Ἀπ. Διακονία ἰδιαίτεραν σημασίαν ἔδωκεν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν πυκνοτέραν ἐκδοσὶν βιβλίων καὶ φυλλαδίων, ἀπευθυνομένων πρὸς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις. Πρὸς τοῦτο ἰδρύθησαν δύο σειραὶ ἐκδόσεων ὑπὸ τοὺς τίτλους «Βιβλιοθήκη τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» καὶ «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἡ πρώτη τούτων θὰ περιλαμβάνῃ ἔργα προοριζόμενα διὰ τοὺς ἔχοντας εἴτε μικρὰν εἴτε μεγάλην μόρφωσιν, καὶ βιβλία εἰδικὰ διὰ τοὺς ἱερεῖς, τοὺς σπουδαστὰς τῶν Θεολογικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ὑποβοηθητικὰ τοῦ ἔργου αὐτῶν. Συνεπῶς ἡ σειρά αὕτη δὲν θὰ εἶναι ὁμοιόμορφος ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον, ἀλλὰ θὰ περιέχῃ ἔργα ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων, τῶν προωρισμένων διὰ τοὺς ὀλίγων καὶ μετρίων μόρφωσιν ἔχοντας, μέχρι τῶν ἐπιστημονικωτέρων, προωρισμένων διὰ τοὺς ἔχοντας ἀρτίαν πῶς μόρφωσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἡ σειρά αὕτη, ὡς ἀποβλέπουσα καὶ εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς σπουδαστὰς ἱερατικῶν καὶ Θεολογικῶν Σχολῶν, θὰ περιλάβῃ ἀναγκαίως καὶ βιβλία ἀνάλογα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, τὰ ὅποια δὲν θὰ προορίζωνται διὰ τὸν πολὺν λαόν. Καὶ πάλιν μετὰ τῶν τούτων θὰ ὑπάρχουν βιβλία ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων μέχρι τῶν συνθετωτέρων. Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε τέσσαρες τόμοι: 1) Ἐκλογή ἐκ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, 2) Τ. Τοῦτ: Χριστιανικὴ Πίστις καὶ Ἐπιστήμη, 3) Γρηγ. Παπαμιχαήλ: Ἀπολογητικὰ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τῶν πέντε πρώτων αἰώνων, 4) Ἀρχ. Τίτου Ματθαίου: ὁ ἱερεὺς ἀπέναντι τῶν ἐργατῶν. Τούτων τὸ πρῶτον καὶ τὰ δύο τελευταῖα ἀποβλέπουσιν εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς σπουδαστὰς Θεολόγους, τὸ δὲ δεύτερον ἰδίᾳ εἰς τοὺς φοιτητὰς καὶ τοὺς σπουδαστὰς τῶν δύο τελευταίων τάξεων τῶν Γυμνασίων. Ἡ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 169 καὶ τέλος.

κυκλοφορία τοῦ τελευταίου τούτου ὑπῆρξεν εὐρυτάτη, ἠναγκάσθημεν δὲ νὰ προβῶμεν καὶ εἰς β' ἔκδοσιν ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος. Τὸ πρόγραμμα τῆς 'Απ. Διακονίας εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ ὅσον τὸ δυνατόν πυκνότερα ἔκδοσις τῶν καταλλήλων βιβλίων. Εἶναι καθήκον τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λαὸν γενικῶς νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν ἀντιθρησκευτικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν προσιτὴν τιμὴν κατακλύζουσι κυριολεκτικῶς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις, μὴ ἔχων τὸ ἀντίρροπον κατάλληλον βιβλίον, εὐκόλως παρασύρεται. Μόνον διὰ τῆς δημοσιεύσεως καταλλήλων βιβλίων εἰς προσιτὴν τιμὴν θὰ δυνηθῆ νὰ ἀντιδράσῃ ἡ Ἐκκλησία. "Ὅπως δὲ ἰδιαίτερος ὀφείλει ἡ Ἐκκλησία νὰ προσέξῃ τὸ ἀνώτερόν πως διανοητικὸν κοινόν, δημιουργοῦσα τὰ κατάλληλα βιβλία, διὰ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν, ἦν τοῦτο ἐξασκεῖ εἰς εὐρύτερον κύκλον ἀνθρώπων. Ἡ περιορισμένη πνευματικὴ δυνατότης τῆς χώρας μας θὰ ἀναγκάσῃ τὴν 'Απ. Διακονίαν νὰ παρουσιάσῃ καὶ πολλὰ ἔργα ξένα ἐν μεταφράσει.

Ἡ δευτέρα σειρὰ περιλαμβάνει μικρὰ φυλλάδια εἰς εὐληπτον γλῶσσαν καὶ κατὰ ἀπλοῦν ἐπαγωγικὸν τρόπον γραμμένα. Σκοπὸς εἶναι, διὰ τῶν φυλλαδίων τούτων ἡ Ἐκκλησία νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ εὐρυτέρας μάζας τοῦ λαοῦ, ὀμιλοῦσα ἰδιαίτερος μὲ ἐκάστην κοινωνικὴν τάξιν ἐπὶ τῶν συγχρόνων προβλημάτων. Οὕτω τὰ φυλλάδια ταῦτα θὰ περιτρέφωσι περὶ ποικίλα προβλήματα. Εἰς τὸν τομέα τοῦτον τῆς ἐργασίας τὸ πεδίον εἶναι εὐρύτατον καὶ ἡ ἐπίδρασις ἄμεσος. Διὸ καὶ ἡ 'Απ. Διακονία ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων τῆς δὲν ἐφέισθη κόπων καὶ δαπάνης νὰ παρουσιάσῃ πυκνὴν τὴν ἔκδοσιν τοιούτων φυλλαδίων, τὰ ὁποῖα διένειμε τελείως δωρεὰν εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ἀντιτύπων. Οὕτω μέχρι σήμερον ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς ἐπτὰ φυλλάδια: 1) Ὀλίγα χρυσᾶ λόγια σὲ μιὰ ἁμαρτωλῆ (7.000 ἀντίτυπα), 2) Πρὸς τὸν τραυματίαν (11.000 ἀντίτυπα), 3) Χριστοῦ γεννα στὴ φυλακῆ (30.000 ἀντίτυπα), 4) Ἐπίσημα ἔγγραφα κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν χιλιαστῶν (6.000 ἀντίτυπα), 5) Χιλιασταὶ ἢ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ (300.000 ἀντίτυπα), 6) Ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα τῶν νέων (40.000 ἀντίτυπα), 7) Στὸ μαχόμενον Ἑλληνόπουλο (200.000 ἀντίτυπα).

Ἡ ἐπίδρασις τῶν φυλλαδίων τούτων, ὡς εἶμαι εἰς θέσιν νὰ βεβαιώσω, ὑπῆρξε μεγάλη καὶ ἡ ἐντύπωσις ζωηρά. Τὰ φυλλάδια ταῦτα πρέπει νὰ πολλαπλασιασθοῦν συντόμως, ἀναφερόμενα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς, κοινωνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι οὕτω προσφέρει ἡ Ἐκκλησία μίαν θετικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν χώραν μας.

Συναφῆς πρὸς τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἡ ἔκδοσις καλλιτεχνικῶν εἰκόνων, τὰς ὁποίας διένειμεν ἡ

'Απ. Διακονία δωρεὰν εἰς τὸν μαχόμενον στρατόν. Ἡ ὠραία εἰκὼν ἐξασκεῖ ἀναμφιβόλως ἐπίδρασιν ἐπὶ παντὸς ἀνθρώπου, διὸ καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ὀφείλει νὰ δράσῃ ἡ Ἐκκλησία, ἰδίᾳ ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις, παρέχουσα τὰς καταλλήλους εἰκόνας ἐκ τῆς ὠραίας Βυζαντινῆς τεχνοτροπίας καὶ φέρουσα εἰς συνάφειαν καὶ γνωριμίαν τὸν ὀρθόδοξον Ἕλληνα μὲ τὸν καλλιτεχνικὸν πλοῦτον τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἤρχισε νὰ γίνεται ἐν τῇ 'Απ. Διακονίᾳ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία.

Ἐν συναφείᾳ πρὸς ταῦτα ὀφείλω νὰ μνημονεύσω τὴν ἔκδοσιν εἰδικοῦ παιδικοῦ καλλιτεχνικοῦ ἡμερολογίου, ὃπερ πρώτην φοράν ἐν τῇ χώρᾳ μας ἐξεδόθη. Ὁ πλοῦτος τῶν καλλιτεχνικῶν Βυζαντινῶν εἰκόνων καὶ ἡ ὅλη ἀριστοτεχνικὴ ἐμφάνισις, ὀφειλομένη εἰς τὸν γνωστὸν καλλιτέχνην κ. Ἀστεριάδην, εἰς ὃν καὶ ἐνταῦθα ἐκφράζω τὰς θερμὰς εὐχαριστίας, ἔδωκεν εἰς τὸ παιδί τὸ κατάλληλον ἡμερολόγιον, ἀποπνέον πίστιν καὶ πατριωτισμόν, περὶ τοῦ ὁποῖου εὐμενῶς ἐξεφράσθη ὁ ἡμερησίος καὶ περιοδικὸς τύπος. Ἡ 'Απ. Διακονία ὀφείλει νὰ συνεχίσῃ εἰς τὸ διηγετικὸν τὴν ἔκδοσιν τοῦ παιδικοῦ ἡμερολογίου. Παραλλήλως ἐξεδόθη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος τὸ ἡμερολόγιον τοῦ τοίχου, τοῦ ὁποῖου ἡ ζήτησις ἦτο πρωτοφανής, τῶν 25.000 τεμαχίων ἐξαντληθέντων συντομώτατα, ὥστε ἡ 'Απ. Διακονία νὰ εὐρεθῆ εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἀναποκριθῆ εἰς τὴν μεγάλην ζήτησιν. Ἐκτὸς τούτων καὶ καλλιτεχνικαὶ πινακίδες μὲ διάφορα ρητὰ ἐκ τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἐξετυπώθησαν, τὰς ὁποίας ἡ 'Απ. Διακονία διένειμε δωρεὰν πρὸς ἀνάρτησιν, ἰδίᾳ εἰς θαλάμους τῶν φυλακῶν.

Εὐχαρίστως σημειῶ ὅτι εἰς τὴν ἐκδοτικὴν ταύτην προσπάθειαν ἡ 'Απ. Διακονία ὑπεβοηθήθη καὶ διὰ τῆς παροχῆς ποσότητος χάρτου, ἀποσταλέντος τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Διὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω δημοσιεύματα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἡμερολογίων καὶ εἰκόνων, ἔδαπανήθη συνολικῶς ποσὸν 114.677.600 Δρχ.

Εἰς τὸν τομέα τῶν δημοσιευμάτων ἡ 'Απ. Διακονία ὀφείλει, Μακαριώτατε, νὰ χωρήσῃ συντόμως εἰς τὴν ἔκδοσιν περιοδικοῦ ἀπευθυνομένου πρὸς τὰς εὐρείας μάζας τοῦ λαοῦ. Δὲν παραβλέπω ὅτι ὑπάρχουν παρ' ἡμῖν πολλὰ καὶ καλὰ θρησκευτικὰ περιοδικὰ, ἀλλὰ παραλλήλως πρὸς ταῦτα καὶ ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὸ περιοδικόν τῆς, τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς θὰ τὸ αἰσθάνεται ὡς περιοδικόν τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἡ ἔκδοσις τοιούτου περιοδικοῦ, μάλιστα εἰς τὰς σημερινὰς ἡμέρας, θὰ προσφέρῃ θετικὴν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὑπηρεσίαν εἰς τὸν λαόν. Ὑπὸ πολλῶν καὶ μάλιστα ἐκκλησιαστικῶν κύκλων, οἵτινες δύνανται καλλίτερον νὰ

γνωρίζουν την κατάστασιν τῆς ὑπαίθρου, ἐπιζητεῖται ἡ ἔκδοσις τοιοῦτου περιοδικοῦ. Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δύσκολον τὸ τοιοῦτο. Μετὰ μελέτην ἡ 'Απ. Διακονία ὀφείλει συντόμως νὰ χωρήσῃ πρὸς τοῦτο.

'Αλλὰ καὶ ἡ ἔκδοσις παιδικοῦ περιοδικοῦ, ὑπὸ τῆς 'Εκκλησίας κατευθυνομένου καὶ συντασσομένου, εἶναι μία ἐπιτακτικὴ σημερινὴ ἀνάγκη. Ἐξευρισκομένων τῶν καταλλήλων προσώπων καὶ καλῶς τοῦ πράγματος μελετωμένου ὀφείλει, νομίζω, ἡ 'Απ. Διακονία καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ τούτου νὰ χωρήσῃ. Οἰαδήποτε οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι, αἱ ὁποῖαι ἴσως κατὰ τὴν ἔναρξιν μόνον θὰ παρουσιασθοῦν, πρέπει νὰ παραμερισθοῦν.

Οὐχὶ εἰς πολὺ ἀπώτερον μέλλον ἡ 'Απ. Διακονία ὀφείλει νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδόσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς 'Αγ. Γραφῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁλοκλήρου τῆς σειρᾶς τῶν Πατέρων τῆς 'Εκκλησίας. Ἔργον κυρίως τῆς 'Εκκλησίας εἶναι ἡ διάδοσις τῆς 'Αγ. Γραφῆς, ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ ὄλον Χριστιανικὸν οἰκοδόμημα. Ἄλλ' ἔργον ἐπίσης τῆς 'Εκκλησίας εἶναι νὰ κάταστήσῃ προσιτὰ καὶ τὰ κείμενα τῶν Πατέρων, τὴν πνευματικὴν ταύτην κληρονομίαν, τὰ ὁποῖα καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς Θεολόγους εἶναι δυσεύρετα καὶ δυσπρόσιτα. Ἡ δημοσίευσίς αὐτῶν, ἥτις ὑπὸ πολλῶν συνιστᾶται, θὰ πληρώσῃ αἰσθητὸν κενὸν καὶ θὰ ἀποτελῇ τίτλον τιμῆς διὰ τὴν 'Εκκλησίαν.

*

Ἡ δημοσίευσίς ἔργων ὑπὸ τῆς 'Απ. Διακονίας ἐγέννησε τὴν ἀνάγκην, ἰδρύσεως ἰδίου βιβλιοπωλείου, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῆς διεκπεραιώσεως τῆς τρεχούσης ἐργασίας εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ μελετήσῃ τὸν τρόπον τῆς διαφημίσεως καὶ τῆς καλλιτέρας διαδόσεως τοῦ βιβλίου. Ἦδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἡ 'Εκκλησία ἀπέκτησε τὸ βιβλιοπωλεῖον αὐτῆς, λειτουργοῦν ἐν τῇ 'Απ. Διακονίᾳ, καὶ μεθ' ἱκανοποιήσεως σημειῶ, ὅτι ὅλοι οἱ Ἱεράρχαι προθυμοποιοῦνται ἐξ αὐτοῦ νὰ προμηθεύωνται πᾶν τὸ ἀναγκαῖον. Ἦδη παρίσταται ἀνάγκη ἐπεκτάσεως αὐτοῦ, ἥτις δύναται εὐχερῶς νὰ γίνῃ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς Ἁγίας Φιλοθέης.

Ἡ ὅλη ἐκδοτικὴ προσπάθεια τῆς 'Απ. Διακονίας φέρει ἐγγὺς τὴν σκέψιν τῆς ἀποκτήσεως ἰδιοκτῆτου τυπογραφείου, ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ παλαιότερον πρόβλημα τῆς 'Εκκλησίας. Ἦδη εἰς τὰς πρώτας συνεδριάσεις τοῦ Κ. Συμβουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγένετο ἀρκετὸς λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη νὰ κινηθῶμεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἱ. Μονῆς Πεντέλης, ἐν ᾗ σχεδιάζεται ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ. Τὸ ὄλον ζήτημα φαίνεται εὐνοϊκῶς νὰ λύεται, διότι κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ κ. 'Αμ. Ἀλιβιζάτου, κατόπιν ἐνεργειῶν αὐτοῦ τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν 'Εκκλησιῶν ἤδη ἀπεφάσισε τὴν παραχώρησιν ἑνὸς τυπογραφείου εἰς τὴν 'Εκκλη-

σίαν τῆς Ἑλλάδος. Μέλημα τῆς 'Απ. Διακονίας θὰ εἶναι ἡ ἐγκατάστασις, ὀργάνωσις καὶ πλουτισμὸς τοῦ τυπογραφείου, δι' οὗ εὐχερέστεραι θὰ καθίστανται αἱ ἐκδόσεις.

Ἡ 'Απ. Διακονία δι' ἰδίων αὐτῆς ἐξόδων ἐμερίμνησε διὰ τὴν τακτοποίησιν τῆς ἀπὸ πολλῶν ἔτων κεκλεισμένης βιβλιοθήκης τοῦ Ἱ. Συνδέσμου καὶ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως αὐτὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Πρὸς τοῦτο ἠριθμῆθησαν ἐκ νέου καὶ κατεγράφησαν πάντα τὰ βιβλία, καθηρτίσθησαν δελτία καὶ ἐλήφθησαν πάντα τὰ μέτρα διασφαλίσεως τῶν βιβλίων, ὥστε ἔτοιμοι αἱ βιβλιοθήκαι πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῶν.

Μακαριώτατε,

Εὐρίσκομαι ἤδη περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως. Δὲν ἀρμόζει εἰς ἐμὲ νὰ κρίνω τὸ συντελεσθὲν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἔργον. Τοῦτο ἄλλοις ἀπόκειται. Τοῦτο μόνον ὀφείλω ἐνταῦθα νὰ σημειώσω, ὅτι τὸ συντελεσθὲν μικρὸν καὶ ἐλάχιστον ἔργον τοῦτο, παρὰ τὰς ἀτελείας του, ἤρκεσεν εἰς πολλοὺς νὰ δεῖξῃ ποῖαν δύναμιν ἐγκλείει ἐν ἑαυτῇ ἡ 'Εκκλησία καὶ πολλῶν τὰς ἐλπίδας ἐπὶ τὴν 'Εκκλησίαν νὰ ἀναπτέρωσῃ. Ἄλλὰ συγχρόνως τὸ μικρὸν τοῦτο ἔργον διέλυσεν ἐν πολλοῖς τοὺς δισταγμοὺς καὶ τὸν φόβον πολλῶν περὶ τὸ ἔργον τῆς 'Απ. Διακονίας, τὸν ὁποῖον ἔβλεπον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ἐξουδετέρωσε τὴν παγερὰν ἀδιαφορίαν καὶ ἔστιν ὅτε καὶ τὴν ἐχθρότητα μερικῶν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ὥστε τὴν μόνωσιν, τὴν ὁποῖαν ἤσθανόμην τότε, νὰ τὴν διαδεχθῇ ἡ θερμὴ βοήθεια, ἡ πρόθυμος συμπαραστάσις καὶ ἡ ἠθικὴ ἐνίσχυσις πρὸς τὸ ἔργον. Πολλὰ βεβαίως ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ 'Απ. Διακονία, ἡ ὁποῖα εὐρίσκεται εἰς τὰ πρῶτά της βήματα. Καὶ ὁ Νόμος ἔχει ἴσως ἀτελείας, διὸ καὶ παρεκλήθησαν οἱ Ἱεράρχαι ὅπως ἐπιφέρουν ἐπ' αὐτοῦ τὰς παρατηρήσεις, ἵνα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου καὶ τῆς πείρας προκύπτοντα διδάγματα ἐπενεχθῶσιν ἐν καιρῷ αἱ δέουσαι τροποποιήσεις. Μέγας ὄμως εἶναι ὁ προορισμὸς τῆς 'Απ. Διακονίας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, ὁ ὀργανισμὸς οὗτος μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου, ριζοῦμενος βαθύτερον καὶ ὑπὸ πάντων μετὰ στοργῆς περιβαλλόμενος, θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποδώσῃ τοὺς προσδοκωμένους καρπούς.

'Αλλ' ἐὰν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος κᾶτι τι μικρὸν ἡ 'Απ. Διακονία ἐπετέλεσε, τοῦτο ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς Ὑμᾶς, Μακαριώτατε, ὁ ὁποῖος μὲ ἀγάπην καὶ στοργὴν περιεβάλετε τὸν θεσμόν τοῦτον καὶ ἐνεργῶς μετέσχετε αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀπουσίασαντες τῶν Συμβουλίων, τὰ ὁποῖα πολλάκις κατὰ τὸ θέρος ἀπέβαινον κουραστικά καὶ ἐξαντλητικά. Ἄνευ τῆς ἀμερίστου Ὑμῶν ὑποστηρίξεως καὶ τοῦ κύρους, μεθ'

οὐ περιεβάλετε τὸν θεσμόν, οὐδὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτελεσθῇ. Ἡ συμπαράστασις αὕτη μοι ἦτο πάντοτε μία πηγή δυνάμεως καὶ θάρρους, διὸ καὶ ἐκφράζω καὶ ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας.

Θερμὰς ἐπίσης εὐχαριστίας ἐκφράζω καὶ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις προθύμως πάντοτε μὲ τὸ κύρος αὐτῆς περιέβαλε τὰς γενικοῦ χαρακτῆρος ἀποφάσεις τοῦ Κεντρ. Συμβουλίου τῆς Ἁπ. Διακονίας.

Χάριτας καὶ θερμὰς εὐχαριστίας ὀφείλω νὰ ἐκφράσω πρὸς πάντα τὰ μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἁπ. Διακονίας, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν φωτισμένην των συμβολὴν καὶ μὲ τὴν εὐκρινῆ καὶ πρόθυμον συνεργασίαν συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

Θερμὰς ἐπίσης ἐκφράζω εὐχαριστίας πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς Θεοφιλέστατον Σταυρουπόλεως κ. Γεώργιον καὶ τὸ Διδακτικὸν προσωπικὸν διὰ τοὺς μόχθους, οὓς ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆ Σχολῆς κατέβαλον.

Ὅλως ἰδιαιτέρως ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω ἐκ καρδίας πάντας τοὺς συνεργάτας μου ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἁπ. Διακονίας ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου μέχρι τοῦ κατωτέρου, οἵτινες μὲ συγκινητικὴν τῷ ὄντι προθυμίαν καὶ ἐργατικότητα ἐξεπλήρωσαν εὐδόκως τὸ καθήκον των, προθύμως ἐπιτελέσαντες πολλάκις καὶ ἐργασίας πέραν τῶν κεκανονισμένων ὥρων.

Ἰδιαίτατα ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς δύο ἀμέσους συνεργάτας μου, τοὺς Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτας Τιμόθεον Ματθαϊάκην, Διευθυντὴν τοῦ Θ. Κηρύγματος, καὶ Βαρνάβαν Τζωρτζᾶτον, Διευθυντὴν τῆς Κατηχήσεως, οἵτινες εἶχον ἐπωμισθῆ φόρτον ἐργασίας, καὶ δὴ ὑπεύθυνον, ὄχι μόνον τῶν τμημάτων, ὧν προϊστάνται, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν τμημάτων, ἅτινα παραμένουν κενά. Ἀναμνηστικοί εὐγνωμόνας τῆς πολυτίμου αὐτῶν συνεργασίας καὶ ἀναπόλῳ τὰς στιγμὰς, τὰς ὁποίας ὁμοῦ ἐξήσαμεν, τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν ἀπογοητεύσεων. Ὅμοῦ ἐπωμισθημεν τοὺς κόπους, ὁμοῦ ἐγεύθημεν τῆς γλυκύτητος τῶν ἐλπίδων καὶ τοῦ συντελουμένου ἔργου, ὁμοῦ ἐδοκιμάσαμεν καὶ τὴν πικρίαν τῶν ἀπογοητεύσεων καὶ τῶν δυσχερειῶν. Θὰ παρέλειπον καθῆκον, ἐὰν ἰδιαιτέρως δὲν ἐξέφραζον τὰς εὐχαριστίας καὶ πρὸς τὸν Προϊστάμενον τοῦ Λογιστηρίου κ. Ζ. Κέπετζην, ὅστις πρὸς τὸν φόρτον τῆς λοιπῆς ἐργασίας ἀνέλαβε ἀπὸ ἐνὸς ἀκριβῶς ἔτους καὶ τὸν ἄθλον νὰ φέρῃ μίαν τάξιν εἰς τὴν χάωδὴ τότε λογιστικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Τέλος εὐχαριστῶ ὄλους, ὅσοι εἴτε διὰ γραμμάτων, εἴτε προφορικῶς, εἴτε διὰ τοῦ τύπου εἶχον τὴν καλωσύνην νὰ με ἐνισχύσουν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, σχολιάζοντες εὐμενῶς τὸ συντελούμενον ἔργον καὶ συμβουλεύοντες καταλλήλως.

Μετὰ σεβασμοῦ

B. ΒΕΛΛΑΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
καὶ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

[Ἀνταπόκρισις ἐκ Λονδίνου, καθυστερησασα]

Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐξεπλάγησαν ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τοῦς Δρος Μπάρνς, Ἐπισκόπου τῆς Βιομηχανίας, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐκπλαγοῦν ἐπίσης διὰ τὰς ἀνακοινώσεις τῶν Ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν Κανόνων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ συντηρητικώτερον. Οἱ ἐκάστοτε ἐκκληττομενοὶ δέ, εἶναι ὅσοι δὲν κατώρθωσαν νὰ διεισδύουν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς «περιληπτικότητος» (Comprehensiveness) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας. Νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσω μερικὰς ἐξηγήσεις, πρὶν προχωρήσω ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ θεόδοξος δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν ὑπάρχει ἀσθεντία πίστεως. Οὔτε δὲ ὑπάρχει ἀρχηγία δυναμένη νὰ ἐπιβάλῃ κυρώσεις εἰς δεδομένην στιγμὴν. Καὶ αἱ συνοδικαὶ ἀκόμη ἀποφάσεις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς ἐπισκόπους καὶ τὸν κληρὸν, ἐὰν πρῶτον δὲν γίνονιν νόμοι τῆς Ἐπικρατείας ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων.

Δύναται κανεῖς νὰ συναντήσῃ μεταξὺ τῶν ἀγγλικανῶν κληρικῶν ἀπὸ ἀπόψεως δογματικῆς καὶ κανόνων συντηρητικωτέρους ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους μοναχοὺς τῶν πλέον συντηρητικῶν μονῶν καὶ ἐλευθεριωτέρους τῶν μελῶν τῶν ἐλευθέρων καὶ προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν, συνεργαζομένους καὶ πολλάκις συλλειτουργοῦντας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θυσιαστηρίου. Δὲν ὑπάρχει δὲ κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπίσκοπος καθηρέθη διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἢ τὰς πολιτικὰς καὶ τὰς κοινωνικὰς τῶν ἀπόψεις.

Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου Δρ. Οὐόρτ θεωρεῖται ὡς καθολικίζων, καὶ τόσοσιν κατὰ τὴν ἐκλογὴν του, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐνθρόνισίν του, ὑπῆρξαν πολλαὶ διαμαρτυρίαι ἐκ μέρους τῶν ὀπαδῶν τῆς Χαμηλῆς Ἐκκλησίας καὶ προτεσταντιζόντων. Οὗτος ὁμοῦ εἰς τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον του ἐτόνισεν, ὅτι ἡ περιεκτικότητα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας πρέπει πάσῃ θυσίᾳ νὰ κρατηθῇ καὶ εἰ δυνατόν νὰ ἐπεκταθῇ. Οὐδένα ἐκ τῶν κληρικῶν ἔψεξέ ποτε διότι δὲν πρεσβεύει τὰς ἰδίας ἀπόψεις, τὰς ὁποίας πρεσβεύει αὐτός.

Δύναται ὁμοῦ κανεῖς νὰ ἀντιληφθῇ εὐκόλως μίαν τάξιν πρὸς συντηρητισμὸν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Τὸ περίφημον πρόγραμμα τοῦ ἀειμνήστου Δρος Τέμπλ, διὰ τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἔγραψα εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν», σχεδὸν ἐγκατελείφθη. Εἰς κάθε δεδομένην δὲ στιγμὴν τονίζεται ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν τῆς χώρας. Ἡ τελευταία προσπάθεια τῆς Συνόδου δι' ἀναθεώρησιν τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἰδίᾳ τῶν σχετιζομένων πρὸς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ τῶν νέων τάσεων.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, ὅπως καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ, θεωρεῖ τὸν γάμον ἀδιάλυτον καὶ ἀπορρίπτει διαρρηθὴν τὸ διαζύγιον, ὡς ὑφί-

σταται ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Πολλοὶ κληρικοὶ ἀκόμη ἀρνοῦνται νὰ ἱερολογήσουν δεύτερον γάμον τοῦ ἀθύου μέλους μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν. Πολιτικὸν διαζύγιον παραχωρεῖται εἰς περίπτωσιν πλήρως ἀποδεδειγμένης παραβάσεως τῆς συζυγικῆς πίστεως, ἢ ἀρνήσεως τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων συμπληρώσεως τοῦ γάμου, ἢ κινδύνου τῆς ζωῆς τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων ὑπὸ τοῦ ἄλλου.

Πολλὰκις ἀνώτεροι κληρικοὶ καὶ Ἐπίσκοποι ἐχαρκτήρισαν «μαύρη» τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πολιτεία ἀπεφάσισε νὰ ἐκδίδῃ διαζύγια. Ἀκόμη καὶ ὁ Κανονικὸς Ἰωάννης Ντάγκλας, ὁ τόσον γνωστὸς μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τόσον ἐνθερμος κήρυξ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Προτεσταντικῆς, ἐτόνισε πολλάκις ὅτι οὐδέποτε ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία θὰ δεχθῆ τὴν ὀρθόδοξον ἀποψιν περὶ διαζυγίου.

Ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τῆς Α. Σεβ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντοναρίας ἀναθεώρησις τῶν Κανόνων περὶ γάμου, ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν γάμος ἱερολογηθεῖς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διελύθη παρὰ τοῦ πολιτικοῦ Δικαστηρίου, ὁ δ' Ἐπίσκοπος ἐν συμβουλίῳ μετὰ τοῦ Καγγελλαρίου του διαπιστώσῃ ὅτι ὑπάρχει βάσιμος μαρτυρία κατὰ τὴν ὁποίαν, ἀντὶ τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου, ἠδύνατο οὗτος νὰ κηρυχθῆ ὡς μὴ γενόμενος, τότε μόνον ὁ Ἐπίσκοπος δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἓνα τῶν πρώην συζύγων, ζῶντος τοῦ ἐτέρου, νὰ τελέσῃ ἐκ νέου γάμον κατὰ τὰ θέσμιμα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας».

Πολλοὶ ὅμως ἄλλοι Ἐπίσκοποι, καὶ ἰδίᾳ οἱ τῆς Ὁξφόρδης, τοῦ Ρότσεστερ καὶ τοῦ Οὐϊντσεστερ, προέτειναν ὅπως ἀπορριφθῆ ἡ πρότασις αὕτη περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ κανόνος καὶ ἀπαγορευθῆ πλήρως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἡ τέλεσις Β' γάμου, ἐφ' ὅσον εὐρίσκειται ἐν ζωῇ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχει τεραστία διαφορὰ γνωμῶν μεταξὺ τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν τόσον ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων, ὅσον καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων διὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου καὶ τοῦ διαζυγίου. Μέλος μάλιστα τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων πρότινων ἐτῶν προέτεινε ὅπως ἡ πολιτεία καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίσουν τὴν τεχνητὴν ἐγκυμοσύνην, ἢ ὁποία ἤδη ἐφηρημώσθη ἐπὶ ζῶων εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ προτεινόμενος νόμος πρέπει νὰ λάβῃ τὴν Βασιλικὴν ἐγκρίσιν διὰ νὰ καταστῆ νόμος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ Βασιλικὴ ἐγκρίσις οὐδέποτε σχεδὸν δίδεται ἀνευ τῆς προηγουμένης ψηφίσεως ὑπὸ τῶν 2 Βουλῶν, εἶναι κάπως περιεργον πῶς ἡ Ἐκκλησία θὰ δυνηθῆ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀποψιν τῆς. Περιεργότερον ἀκόμη εἶναι πῶς, εἰς μίαν Ἐκκλησίαν μὲ τόσην πικρολίαν πεποιθήσεων καὶ δοξασιῶν, ὅλος σχεδὸν ἀνεξαιρέτως ὁ κληρὸς πιστεύει ὅτι ὁ γάμος, ἅπαξ ἱερολογηθεῖς, εἶναι ἀδιάλυτος. Οὔτε δύναται κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ρωμαιοκαθολικὴν ἐπίδρασιν, διότι ἐν τῇ πλειοψηφίᾳ τῶν οἱ ἀγγλικανοὶ

κληρικοὶ εἶναι φανατικοὶ ἀντικαθολικοὶ καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συμφωνοῦν πάντες ἐπὶ ἐνὸς καὶ μόνο σημείου μετ' αὐτῶν.

Τοῦτο εἶναι γνωστὸν ὅτι ἤρχισε νὰ πνέῃ συντηρητικὸν πνεῦμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας. Καὶ ὑπάρχει πιθανότης συντόμως νὰ τεθῆ φραγμὸς εἰς τὴν περιεκτικότητά της, πρᾶγμα ὅπερ θὰ βοηθήσῃ κατὰ πολὺ τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Λονδῖνον

I. ΚΥΚΚΩΤΗΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀριθ. } Πρωτ. 1039 Ἐν Ἀθήναις, τῆ 22 Μαΐου 1948
} Διεκπ. 1817

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 515

Ἐπιθυμοῦντες ὅπως πληροφορηθῶμεν, ποῖοι ἐκ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ὑπηρετούντων ἀγάμων ἢ ἐγγάμων Κληρικῶν ὁμιλοῦσιν ἢ γράφουσι καλῶς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσῃ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα γνωρίσητε τοῦτο ἡμῖν, ἀποστέλλοντες ἐν καταστάσει τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν ἐν λόγῳ Κληρικῶν, τὸν βαθμὸν, τῆς Ἱερωσύνης αὐτῶν μετ' ἀναγραφῆς ἅμα ἐν αὐτῇ καὶ τῆς ξένης γλώσσης, ἢν ὁμιλοῦσιν.

† Ὁ Ἀθηνῶν Δαμασκηνὸς Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Κοτζιάς

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 516

Ἀριθ. } Πρωτ. 827 Ἐν Ἀθήναις τῆ 27 Μαΐου 1948
} Διεκ. 1830

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκτιμῶσα ἰδιαιτέρως τὰς δυσχερεῖς διὰ τὰς Ἱεράς Μονὰς σημερινὰς συνθήκας καὶ ἐπιθυμοῦσα, ὅπως προλάβῃ πᾶσαν τυχόν λεηλασίαν, καταστροφὴν ἢ καὶ ἐξαφάνισιν τῶν ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς καὶ Ἱεροῖς Ναοῖς ὑπαρχόντων ἱερῶν Κειμηλίων, ἅτινα ἀποτελοῦσι δείγματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τοῦ μακραίωνος πολιτισμοῦ, προσέτι δὲ κληρονομίαν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν, ἐγνω, ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς Σεβ. Ἀρχιερεῖς, ἵνα δραστηρίως μεριμνήσωσιν ἀναλόγως τῶν ὑφισταμένων κατὰ τόπους συντηρῶν διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ ἀσφαλῆ διαφύλαξιν τῶν ὑπαρχόντων τυχῶν κειμηλίων εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ Ἱεράς Μονὰς καὶ Ἱεροῦς Ναοῦς, συνεννοούμενοι μετὰ τῶν κατὰ τόπους Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν Δαμασκηνὸς Πρόεδρος

† Ὁ Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως Χρυσόστομος

† Ὁ Λαρίσης Δωρόθεος

† Ὁ Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου καὶ Κέας Φιλάρετος

† Ὁ Πατρῶν Θεόκλητος

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνθιμος

† Ὁ Κεφαλληνίας Γερμανὸς

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Κοτζιάς

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 517

Ἀριθ. } Πρωτ. 1105 Ἐν Ἀθήναις τῆ 24 Ἰουνίου 1948
} Διεκ. 1861

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, ὅπως προβῆ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας πρὸς πλήρωσιν τῶν ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσιν ὑφισταμένων κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων, ἐγνω, ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς, ἵνα ἀποστείλωσιν αὐτῇ κατὰστασιν ἐμφαίνουσαν τὰ κάτωθι :

- 1) Κενός εφημεριακός θέσεις.
 - 2) *Αριθμόν τών οικογενειών τών αποτελουσών εκάστην τών κενών ένοριών.
 - 3) Χρόνον τής χρείας αυτών.
- † *Ο *Αθηνών Δαμασκηνός, Πρόεδρος
 † *Ο Φιλίππων και Νεαπόλεως Χρυσόστομος
 † *Ο Λαρίσης Δωρόθεος
 † *Ο Σύρου Φιλάρετος
 † *Ο Πατρών Θεόκλητος
 † *Ο Τριφυλίας και *Ολυμπίας *Ανθιμος
 † *Ο Κεφαλληνίας Γερμανός

*Αρχιγραμματεὺς
 *Αρχιμ. Δαμασκηνός Κοτζιάς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

*Απίστευτον.

*Ο,τι κατ' αυτὰς υπό τινων εκ τών πολιτευομένων απετολήθη δια προσθήκης εις τὸ περι ελευθερίας τής θρησκευτικῆς συνειδήσεως άρθρον τοῦ Συντάγματος ερμηνευτικῆς διατάξεως ὑπὲρ τοῦ ὀριστικῶς παρ' ἡμῖν καταδικασθέντος Παλαιομερολογιτισμοῦ, ἀποβαίνει κυριολεκτικῶς ἀπίστευτον. Διότι δ' εκ τοῦ πραξικοπήματος τούτου ἀπειλούμενος θρησκευτικὸς διχασμὸς τοῦ ἔθνους θὰ προέλθῃ ἀπειρῶς ὀλεθριώτερος τῆς ἀπο τίνος προσκαιρῶς λυμαινομένης τῆν παρ' ἡμῖν τάξιν παρὰ φρονος ἀνταρσίας. Καὶ εἶνε, διὰ τοῦτο, ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν δι' ἃ δὲν θὰ ἀποκηρυχθῇ δι' ἐπισήμου βοῆς τὸ ἀντιθρησκευτικὸν καὶ ἀντεθνικὸν τοῦτο τόλμημα.

*Επίκαιρον ἐρώτημα.

Δὲν ὑπάρχει περισσότερον εἰς τὴν σημερινὴν ἀνθρωπότητα ἀρμόζον ἐρώτημα ἀπὸ τὸ πρὸς τοὺς παρακολουθοῦντας τὸν Κύριον ἀναλαμβάνομενον ἀποστόλους ὑπὸ τῶν ἐν δοθῆτι λευκῇ δύο ἀνδρῶν τῶν «Πράξεων» ἀποταθέν: «τί ἐσθήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν»; *Αν καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου ὁ κόσμος ἐν τοῖς ἀπάτοις δεινοπαθήμασί του εἶχε διαρκῶς ἐστραμμένα τὰ ὄμματα πρὸς τὰ ἄνω, ἀναμένων τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, πολὺ ἐμμονώτερον «ἐμβλέπει εἰς τὸν οὐρανόν» ἢ μεταπολεμικῆ ἀνθρωπότης, ἐξακολουθοῦσα νὰ ὀδυνᾶται ἄνευ ἐλπίδος ἀπὸ τὸν ἐπὶ γῆς παραπαίοντα παράγοντα ἀνακουφίσεως. *Εσθήκαμεν ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν—ἀπαντᾷ εἰς τὸ ἐρώτημα ὁ ἀνθρώπος τοῦ συγχρόνου πόνου—ὄχι διότι ὁ κόσμος οὗτος εἶνε κατὰ φύσιν καὶ οὐσίαν κακὸς καὶ ζητοῦμεν ἡμεῖς τὴν λύτρωσιν διὰ τῆς ὀριστικῆς φυγῆς ἀπ' αὐτοῦ, ὅπως ὡς τοιαύτη κακῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τινων ἢ εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ τὴν *Ανάστασιν πορεία τοῦ Θεανθρώπου. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι, διὰ τοῦ βαπτίσματος «σύμφυτοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου γινόμενοι» καὶ ὡς «συνεγγεγερμένοι τῷ Χριστῷ» παύομεν τὰ ἐπίγεια φρονούντες καὶ «τὰ ἄνω ζητοῦμεν, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθημένος, καὶ τὰ ἄνω φρονοῦμεν, μὴ τὰ ἐπὶ γῆς», «ἡμῶν γὰρ τὸ πλῆθειμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει». *Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ὁ κόσμος ὡς ποίημα τοῦ Δημιουργοῦ ἐξῆλθε τῶν χειρῶν του «καλός, μόνον δὲ συνεπέα τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου» ἢ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκούσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, καὶ διὰ τοῦτο «συστενάζει καὶ σινωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν», ἡμῶν καὶ τῆς θεοδηγίου *Εκκλησίας ἀποστολὴ τυγχάνει οὐχὶ ἢ ὀριστικῆ τῶν νῶτων

στροφή πρὸς τὸ ἐν τῷ κόσμῳ κακόν, ἀλλ' ὁ διὰ τῆς ἀνωθεν βοήθειας πλήρης αὐτοῦ καταγωνισμὸς καὶ ἢ τῆς θείας βασιλείας ἐμπέδωσις «ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς». *Αποτελοῦντες, κατὰ ταῦτα, τὴν ἐπ' αὐτῆς στρατευομένην *Εκκλησίαν, κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἐπιγείου κακότητος τῶν συγχρόνων καιρῶν «ἐσθήκαμεν, εἶπερ ποι' ἄλλοτε, ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν» ἀποκαταδοκοῦντες παρὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν τῆς θείας μεγαλωσύνης καθημένου Σωτῆρος ἡμῶν ταχίστην τὴν νίκην κατὰ τῶν νῦν δεινοπαθημάτων καὶ ἄμεσον τὸ κράτος τῆς εἰρήνης, τῆς ελευθερίας καὶ τοῦ δικαίου διὰ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ *Αγίου Πνεύματος ἐφ' ἡμᾶς, ὡς τοῦτο ἐπαγγελθεὶς ἐπραγματοποίησεν ὁ ἀναληφθεὶς διὰ τοὺς ἀποχωριζομένους τότε ἀπ' αὐτοῦ ἀποστόλους.

Νέα ἐκδοσις;

*Υπὸ τὰ ὄμματα, λοιπόν, τοῦ ΟΗΕ παρασκευάζεται ἐν μεσοῦντι τῷ αἰῶνι τῷ εἰκοστῷ νέα ἐκ Δύσεως σταυροφορία πρὸς διάσωσιν τῶν *Αγίων Τόπων». *Αν πιστεύσωμεν τὰς κατ' αυτὰς δημοσιευθείσας εἰδήσεις, τὴν σταυροφορίαν ταύτην ἀναλαμβάνει τὸ μέχρι τοῦδε διὰ παντὸς τεθαμμένον ὑπὸ τὴν λήθην πολυϊστορητον ἐκεῖνο τάγμα τῶν «*Ἱπποτῶν τοῦ *Αγίου Τάφου», οὗτινος ἐξαίφνης πλήρης ἱεροῦ μένου ἀνέθορε πάγος εἰς ἰταλὸς Πρίγκηψ, φέρων τὸ ἀξίωμα βουλευτοῦ, ὅστις, ἡγούμενος τριακοσίων ἐυγενῶν οἰκελῶν, θὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Παλέρμου καὶ θὰ εἰσβάλῃ εἰς Παλαιστίνην πρὸς φρούρησιν τοῦ *Αγίου Τάφου καὶ τῶν ἱερῶν τῆς *Αγίας Γῆς προσκυνημάτων. Φέρουσι δ' αἱ εἰδήσεις ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ χρηματοδοτούμενον τὸ ἐνδοξον τάγμα καὶ τυγχάνον τῆς ὑποστηρίξεως μιᾶς μεγάλης δυνάμεως, ἧτις, καίπερ θεωροῦσα ἄκρως ἀνεπιθύμητον τὴν ἐν τοῖς ὄριοις του δρᾶσιν τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ κλήρου, μεθ' ὅλων ἰδιαιτέρου ζήλου πᾶσαν παρέχει εἰς αὐτὸν ὑποστηρίξειν διὰ τὴν ὀπουδήποτε τῆς *Ανατολῆς γνωστήν του δραστηριότητα. Εἰ καὶ ἢ εἰδήσεις φέρει πάντα τῆς πιθανότητος τὰ γνωριζομένα, οὐχ ἦτιον θὰ ἀναμείνωμεν νεότερας πληροφορίας περὶ τῆς δονκιχωτικῆς ταύτης ἐκστρατείας ὑπὲρ τῆς δευτέρας ταύτης ἐκδόσεως τοῦ παλαιοῦ ἐκεῖνου δυτικοῦ ἱεροῦ μένου, τὸ ὅποιον ἐγραφεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τόσοσιν κατεσπιλωμένας σελίδας.

*Η *Αποστολικὴ Διακονία.

*Εὐγγλιτος ἢ «*Εκδοσις τῶν πεπραγμένων» τῆς *Αποστολικῆς Διακονίας,—γράφει ὁ *Απόστολος Παῦλος τῆς Μητροπόλεως Κορίνθου.—*Ἔργασία ἐνὸς ἔτους γονιμοτάτη, ἀποδοτικῆ. Θὰ τὴν ἐξῆλενε καὶ κάθε ἄλλη *Εκκλησία. Φυσικὰ δὲν ἀνεμέναμεν τὴν «*Εκδοσιν» διὰ νὰ διαπιστώσωμεν τὴν ἀλήθειαν αὐτῆν. Παρηκολοθήσαμεν μὲ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον τὴν δρᾶσιν τῆς ἀπὸ τῆς ἀναδιοργανώσεώς της, καὶ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων ἐπὸ τοῦ σημερινοῦ Γεν. Διευθυντοῦ της. Εἰς τὸ φύλλον μας τοῦ Σεπτεμβρίου—*Οκτωβρίου ἐσημειώσαμεν δι' αἰνῶν ἐπὶ τὸ ἐπικρίνειν, δύσκολον ὅμως τὸ οἰκοδομεῖν» καὶ δι' ἃ εἶδε νὰ δοθῇ ἢ εὐκαιρία εἰς τὸν *Οργανισμόν νὰ ἐργασθῇ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωσίας. Χαίρομεν διότι ἐδικαιώθησαν αἱ προσδοκίαι μας καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Καὶ ἢ πρόσδος θὰ εἶναι διαρκῆς, καὶ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ *Οργανισμοῦ θὰ ἀξερηθοῦν καὶ θὰ πολλαπλασιασθοῦν, ἀρκεῖ, ἀντὶ πάσης θυσίας, νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν ὁ διακεκριμένος καθηγητῆς καὶ ἐπιστήμων, εἰς τὸν ὅποιον βαθυντῆτῆ ἢ ἐνγνωμοσύνη ὀφείλεται ἐκ μέρους τῆς *Εκκλησίας καὶ τῆς Κοινωνίας».

Ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Στρατῷ.

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ περιοδικὸν τῆς Διευθύνσεως θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας στρατοῦ «Ὁ Φρονιός», «ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ἐκδόσεων τῶν στρατιωτικῶν Ἰσρέων τῶν Μεγάλων Μονάδων καταφαίνεται ἡ ἀνευ προηγουμένου ἐπίδοσις τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν ἑλεγκτῶν ἐν τῷ Στρατῷ λειτουργῶν τῆς ἐπὶ τῆς τονώσεως τοῦ ἡθικοῦ τοῦ μαχομένου στρατιώτου. Ἡ παρουσία τῶν λευτῶν τούτων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατεύματος ἠλέκτρισε κυριολεκτικῶς τοὺς ἄνδρας. Αἱ δὲ ἱεραὶ ἀκολουθίαι, ὅπου καὶ ἴσταν ἦτο δυνατόν νὰ τελεσθῶν, μετέφερον κυριολεκτικῶς τοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν! Νὰ γιατί πάντα θὰ νικῶν τοὺς ἐχθρούς των τὰ Ἑλληνικά νειάτα! Γιατὶ πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν τῶν πατέρων των!»

*
Ὁ τίτλος τῆς προτελευταίας ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ Πατατηρήσεως ἦτο Audiatur καὶ ὄχι Andiatur.

ΧΡΟΝΙΚΑ**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ**

Ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ σχέσεων μετὰ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν διεβίβασε τῇ 25ῃ Μαΐου 1948 πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1065/Διεκ. 1826 τὴν ἀκόλουθον Ἐγκύκλιον:

«Ἐπειδὴ ἐξ Ἀμερικῆς μᾶς ζητοῦν κατὰστασιν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβῆ τῆς διαθέσεως πρὸς βοήθειαν τοῦ πάσχοντος πληθυσμοῦ εἰδῶν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε ἐντὸς τοῦ ταχυτέρου κατὰ τὸ δυνατόν χρονικοῦ διαστήματος, νὰ μᾶς ἀποστείλητε κατὰστασιν τῶν μέχρι τοῦδε ὑφ' ὑμῶν ληφθέντων καὶ διανεμηθέντων βοηθημάτων εἰς χρήματα καὶ εἶδη.

Ἐπειδὴ ἡ ὀνομαστικὴ κατὰστασις θὰ εἶναι δύσκολος, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὰ εἶδη ρουχισμοῦ καὶ ὑποδήσεως, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως μᾶς δώσητε ἀριθμητικὴν κατὰστασιν τῶν εἰς χρήμα καὶ εἶδη βοηθηθέντων ὑφ' ὑμῶν, προσωπικῶς βεβαιουμένην.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ στείλωμεν τὸ ταχύτερον τὰς καταστάσεις αὐτάς, παρακαλοῦμεν ἵνα μὴ ἀναβάλητε ποσῶς τὴν ἄμεσον ἀποστολὴν τῆς ὡς ἄνω ζητουμένης καταστάσεως, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἐκ τῆς ἀκριβοῦς λογοδοσίας τῆς διαθέσεως τῶν ἀποσταλέντων πραγμάτων ἐξαρτᾶται ἡ ἀποστολὴ καὶ ἄλλων περισσοτέρων».

Ὁ Προεδρεύων
† Ὁ Σύρου Φιλάρετος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Ἀμ. Ἀλιβιζάτος

Ἀποστολικὴ Διακονία: Τῇ 29ῃ παρελθόντος μηνὸς ἐγένετο ἐν πρεπούσῃ τελετῇ ἡ λήξις τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς τῶν Ἱεροκλήρων, Ἐξομολόγων καὶ Κατηχητῶν. Τὴν πρωτὴν τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας ἐγένετο ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀρχιερατικὴ λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Θεοφ. Ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως κ. Γεωργίου. Ἐν τῷ ἱ. Βήματι τοῦ ναοῦ παρήσαν ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ πολλὰ μέλη τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὁλόκληρος δὲ ὁ ναὸς ἦτο πεπληρωμένος ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τῆς Σχολῆς.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ὡμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Σχολῆς περὶ τοῦ συντελεσθέντος κατὰ τὸ διαρρῦσαν ἔτος ἔργου. Εὐχαριστήσας δὲ πάντας τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασθέντας, διέγραψε τὴν μέλλουσαν πορείαν, ἣν δεόν ν' ἀκολουθῆσιν ἡ Σχολή. Μετὰ τούτων ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Β. Βέλλας, ὅστις, ἀφοῦ ὑπεγράμμισεν ὅτι τὸ σπουδαιότερον ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἔργον εἶναι ἡ ἵδρυσις τῆς Σχολῆς, ἀνεφέρθη εἰς τὰς δυσχερεῖς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐλειτούργησεν ἡ Σχολή, ἐτόνισεν τὸ συντελεσθέν, παρὰ ταῦτα, ἔργον, καὶ ἐξέφρασε τὴν ἀκλόνητον πεποίθησιν, ὅτι ἡ Σχολή, ταχέως μετατρεπομένη εἰς ἐσωτερικὴν, θ' ἀποδώσῃ ὀριμωτέρως καρπούς. Μετὰ ταῦτα ὁ ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς αἰδεσιμώτατος Ἀδαμόπουλος ἠγαθήσθη τὴν Α. Μ.

τὸν Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὴν μέριμναν, ἣν δεικνύει, περὶ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ κλήρου, ἰδρύσας τὴν Σχολήν. Ἀναφερθεὶς δὲ εἰς ὅσα κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως ἀπέκτησαν οἱ μαθηταί, ἠγαθήσθη τὸς κοπιᾶσαντας Καθηγητάς. Εἶτα τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Θεόκλητος, ὅστις ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκεϊαν διὰ τὸ συντελεσθέν ἔργον καὶ ἠγαθήσθη τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀπ. Διακονίας, τὴν Διεύθυνσιν καὶ τοὺς Καθηγητάς τῆς Σχολῆς διὰ τοὺς καταβληθέντας κόπους καὶ τελευτῶν ἀπέτεινε πρὸς τοὺς μαθητάς τῆς Σχολῆς θερμούς λόγους, διαγράφας τὸ ὑψηλὸν καὶ ὄραϊον ἔργον, ὅπερ οὗτοι ἐν τῇ κοινῶνι ἔχουν νὰ ἐπιτελέσουν. Τὴν ὄλην τελετὴν ἐπεσφράγισαν ὀλίγοι, ἀλλ' ὄραϊοι λόγοι τοῦ Μακαριωτάτου, ὅστις ἐτόνισεν, ὅτι ἐκ τῶν ὄρων μέχρι τοῦδε ἐπετελέσθησαν εἶναι πεπεισμένος ὅτι τὸ ὄλον ἔργον θὰ εὐδοωθῇ, διότι ἐπ' αὐτοῦ εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Τῆς φήμης εἶτα τοῦ Μακαριωτάτου ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς ψαλείσης, ἔληξεν ἡ ὄραϊα αὕτη τελετή. —Κατόπιν ἐπισταμένης ἐξετάσεως ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ ὄλου προβλήματος τῆς Σχολῆς τῶν Ἱεροκλήρων, Ἐξομολόγων καὶ Κατηχητῶν, ἀπεφασίσθη ὅπως αὕτη λειτουργία ἀπὸ τοῦ ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους 1948-49 δὲ Ἐσωτερικῆς Σχολῆς μὲ ὀικονόμους μαθητάς. Ἐπειδὴ τὸ πρὸς τοιοῦτους σκοποὺς ἰδρυθῆν ἐν τῇ Μονῇ Πετρακῆ Ἰδρυμα κατέχεται ἀκόμη ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ Σχολὴ ἐγκατασταθῇ ἐν τῷ ἰσογειῷ χώρῳ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τῆς Μονῆς, καταλλήλως διαρρυθμιζομένης. Τὰ σχέδια τῆς διαρρυθμίσεως ἐνεκρίθησαν ἤδη, ἡ δὲ δαπάνη προϋπελογίσθη περὶ τὰ 70.000.000 Δρχ. Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1948-49 ἡ Ἀποστ. Διακονία θὰ προσλάβῃ μόνον δέκα ὑποτρόφους πτυχιούχους Θεολογίας, καθ' ὅσον οἱ πόροι αὐτῆς δὲν ἐπαρκοῦν πρὸς συντήρησιν μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ὑποτρόφων. Σχετικὴ προκήρυξις ἀφορῶσα τοὺς προσκληθησομένους τούτους ὑποτρόφους ἐπίσκειται ἐν ἄλλῃ στήλῃ τοῦ παρόντος τεύχους. Παρακαλοῦνται οἱ Σεβ. Μητροπολίται ὅπως γνώστοποιήσουν ταύτην εἰς εὐρύτερον κύκλον λαϊκῶν καὶ θεολόγων.

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἤρχισε καταρτιζόμενον τὸ Διάταγμα περὶ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς. Εἰς τὸν αὐτὸν διαρρυθμιζόμενον χρόνον θέλει λειτουργῆσιν ἀπὸ τοῦ ἐρχομένου σχολικοῦ ἔτους καὶ τὸ Θεολογικὸν Οἰκτροφεῖον τῶν φοιτητῶν μὲ περιωρισμένον ἀριθμόν. Ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τούτων θέλει ὀρίσθῃ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου.

—Κατόπιν συστάσεως τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐκλήθησαν ὑπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὅπως μεταβῶν εἰς Ἀγγλίαν καὶ παραμείνουν ἐπὶ τρίμηνον πρὸς μελέτην τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν μεθόδων ἐργασίας τοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν θεσμοῦ οἱ Διευθυνταί τῆς Ἀποστ. Διακονίας Ἀρχιμ. Τιμόθεος Ματθαϊάκης καὶ Βαρνάβας Τζωρτζιάτος, οἵτινες καὶ ἀναχωροῦν συντόμως.

—Κατόπιν προτάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστ. Διακονίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης καὶ ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου διορίσθη βοηθὸς Ἱεροκλήρως τῆς ὡς ἄνω Μητροπόλεως ὁ Ἀρχ. Ἰάκωβος Μαλλιάρδος.

Ὁμοίως κατόπιν προτάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σιανίου καὶ Σιατίστης διορίσθη βοηθὸς Ἱεροκλήρως τῆς Μητροπόλεως ταύτης ὁ θεολόγος Ἰωάννης Παπαδημητρίου.

Ὡσαύτως κατόπιν προτάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστ. Διακονίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου διορίσθη βοηθὸς Ἱεροκλήρως τῆς ὡς ἄνω Μητροπόλεως ὁ θεολόγος Γ. Παπασταύρου.

—Ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἐνεκρίθησαν πρὸς ἐκδοσιν δύο τομίδια συγγραφέντα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων κ. Χρυσοστόμου καὶ περιέχοντα

διαφόρους μελέτας επί θρησκευτικών ζητημάτων. Ταύτα ὁ Σεβασμιώτατος παρεχώρησε λίαν προθύμως εἰς τὴν Ἄποστ. Διακονίαν.

Ὅμοίως πρὸς ἔκδοσιν ἐνεκρίθησαν καὶ δύο ἐργασίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἱερὰν Ἐξομολόγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας κ. Μεθοδίου καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Ἀνδρώνη.

—Τὸ τοπικὸν Συμβούλιον τῆς Ἄποστ. Διακονίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος ἐξ ἀφορμῆς τῆς συγκεντρώσεως ἐν Λαμίας πολλῶν ἀνταρτοπλήκτων ἱερέων διωργάνωσεν εἰδικὰ Κατηχητικὰ μαθήματα πρὸς ἐξάσκησιν τῶν ἱερέων εἰς τὸ Κατηχητικὸν ἔργον. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς σειρᾶς τῶν μαθημάτων τούτων ἦσαν τόσον γόνιμα, ὥστε τὸ ὡς ἄνω Τοπικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν διοργάνωσιν τοιοῦτων μαθημάτων καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ἐνθα κατέφυγεν ἱκανὸς ἀριθμὸς ἱερέων. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον εὐχαρίστως ἔλαβε γνώσιν τούτων καὶ ἐπεκρότησε τὴν ἐνέργειαν ταύτην.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλας τῆς Σουηδίας ἀπέστειλε πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Δαμασκηνὸν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν, σχετικὴν πρὸς τὰς ἐναντίον γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν Ἑλλάδι ὠμότητας τῶν συμμοριτῶν:

Οὐψάλα, 30 Ἀπριλ. 1948

Πρὸς τὴν Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Δαμασκηνὸν Ἀθηνῶν

Ἀγαπητέ μου Ἀρχιεπίσκοπε καὶ σεβαστέ καὶ πολυαγαπημένε Ἀδελφέ,

Διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῆς Γενεῦσης Δόκτορος Βίσορ Τούφτ ἔλαβον ἀντίγραφα καὶ τῶν δύο τηλεγραφημάτων σας, σχετικῶν πρὸς τὰ τρομερὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα οἱ συμμοριταὶ διέπραξαν καὶ διαπράττουν ἐναντίον τῶν συμμαριτῶν σας καὶ τῶν τέκνων τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας σας.

Ἡ καρδιά μου αἰμάσσει ἐπὶ τῇ σκέψει τῶν θυμάτων τῆς βάρβαρον αὐτῆς μεταχειρίσεως καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει Ὑμῶν, τοῦ Ποιμένου τοῦ ἀναξιοπαθόντος ποιμνίου σας.

Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς βεβαιώσω, διὸ ὁλος ὁ λαὸς τῆς πατρίδος μου, χριστιανοὶ καὶ ἀδιάφοροι, καταδικάζουν καὶ ἀπογοητεύονται τὰς φρικτὰς αὐτὰς ὠμότητας, ἐκτὸς βέβαια τῶν Σουηδῶν κομμουνιστῶν. Ἐκφράζομεν πλήρη τὴν συμπάθειάν μας διὰ τὴν φρικτὴν αὐτὴν δυστυχίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας σας. Οἱ συμμοριταὶ καὶ οἱ ἐγθροὶ τῆς Ἑλλάδος κατεπάτησαν κάθε ἰδέαν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἀγαπητέ καὶ σεβαστέ μοι Ἀρχιεπίσκοπε, προσευχόμεθα πρὸς τὸν Θεὸν δι' ὑμᾶς καὶ τὸν λαόν σας ὅχι μόνον ὡς δι' Ἑλλήνας πατριώτας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀδελφοὺς δοκιμαζομένους πρὸς χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπικαλούμεθα τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐφ' ὅλων ἐκείνων, οἵτινες ὑποφέρουν κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς αὐτοὺς χρόνους. Παρακαλοῦμεν τὸν ἐπουράνιον Θεὸν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν σκληρὰν αὐτὴν διώξιν καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ καὶ παρηγοῇ τοὺς ὑποφέροντας ἀδελφοὺς μας.

Ἐπιτρέψατέ μοι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ σὰς διαβιβάσω τὰ σεβάσματα τοῦ φίλου μου καθηγητοῦ Ἀξελ Πέροσον, καθηγητοῦ τῆς κλασσικῆς Ἀρχαιολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Οὐψάλας. Εἶναι παλαιὸς καὶ ἀφοσιωμένος φίλος τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐπισκέφη δι' ἀνασκαφὰς καὶ εἶχε τὸ προνόμιον νὰ σὰς συναντήσῃ. Τὸ τελευταῖον, ἀλλ' ἀσφαλὲς καταφύγιον δι' ἡμᾶς εἶναι ὁ Παντοδύναμος Θεὸς καὶ Πατὴρ μας καὶ αἱ πισταὶ Του ἐπαγγελίαι. Τώρα εἰδικῶς σκέπτομαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον: «ἐν τῷ κόσμῳ θλίβω ἐξέτε ἀλλὰ θρασυτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετ' ὑμῶν τώρα καὶ πάντοτε.

*Με τοὺς θερμοτέρους χαίρειμούς μου
ὁ περὶλυπος καὶ ἀφοσιωμένος ἀδελφός
Ἁ Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλας SIDES*

—Περὶ τὴν 11 π.μ. τῆς 30 Μαΐου ἐγένετο ἐν τῷ ἰ. ναῷ τῆς Μητροπόλεως τελετὴ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθη-

μάτων τοῦ Ἀνωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου Θηλέων, προσελθουσῶν ὑπερτριακοσίων μαθητριῶν μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων αὐτῶν. Ληξάσης τῆς τελετῆς, ἥτις διήρκεσεν ὑπὲρ τὰς 2 ὥρας, ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διένειμεν ἰδιοχείρως τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου εἰς τὰς μαθητριάς.

—Αὐθήμερον μ.μ. ἡ Α. Μ. παρέστη εἰς τοὺς διεξαχθέντας ἐν τῷ Ποδηλατοδρομῷ Νέου Φαλήρου ἸΣΤ' Περιφερειακοὺς Σχολικοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαίδευσεως Β' Περιφερείας τῆ συμμετοχῇ καὶ Γυμνασίων τῶν Ἐπαρχιῶν, ἀπένειμε δὲ τὰ ἔπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγωνισμάτων.

—Τῇ ἐπιούσῃ (31) παρέστη εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πειραϊκοῦ Συνδέσμου τελετῆν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐορτῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 50 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του. Τὴν ἐορτὴν ἐτίμησε καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς.

—Τῇ 2 ἰσταμένου μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων.

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς 4 Ἰουνίου, προσκλήσει τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ἀγγλικοῦ 2ου Τάγματος τοῦ Δουκὸς τῆς Κορνουάλλης, ἡ Α. Μ. παρέστη εἰς τὴν εἰς Ἀλικὴν-Γλυφάδος ἀποχαιρετιστήριον τελετὴν, τὴν γενομένην ἐπὶ τῇ ἐξ Ἑλλάδος ἀναχωρήσει τῆς Μονάδος ταύτης μετὰ ὑπερτριετὴ ἐνταῦθα πέραμονήν.

—Τῇ προπαραελθούσῃ Κυριακῇ (6) ἡ Α. Μ. ἐχοροστάτησε κατὰ τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ ἰ. ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κορύθου 40)θήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ δολοφονηθέντος ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἀειμνήστου Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης Χριστοῦ Λαδά, μετὰ μικρὸν δὲ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀπένειμε τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας μαθητὰς τῶν Νυκτερινῶν Σχολῶν τοῦ Συλλόγου κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν τελετὴν.

—Αὐθήμερον 5 μ.μ. ἡ Α. Μ. παρηκολούθησε τοὺς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ τελεσθέντας Πανελληνίους Σχολικοὺς Ἀγῶνας τῆ συμμετοχῇ καὶ μαθητῶν ἐκ Δωδεκανήσου, εὐλογήσας ἐν ἀρχῇ τοὺς στεφάνους τῶν νικητῶν.

—Τῇ 8 Ἰουνίου ἡ Α. Μακαριότης ἐπισκέφη τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Στρατιωτικῆς Ἄποστολῆς Στρατηγὸν Βάν Φλήτ.

—Περὶ τῆν μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Πέμπτης (10) ὁ Μακρ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠλόγησεν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τοὺς γάμους τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ρουμανίας Μιχαὴλ καὶ τῆς Α. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Ἀννης τῶν Βουρβόνων τῆς Πάρμας. Μετὰ τὸ μυστήριον, ἡ Α. Μ. παρεκάθησεν εἰς τὸ ὑπὸ τῶν Βασιλέων παρατεθὲν τοῖς νεονύμφους καὶ τοῖς παραστάσι κατὰ τὴν στέψιν των πρόγευμα.

—Ἐγκρίσει τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἀπεφασίσθη ὅπως καθ' ἐκάστην Κυριακὴν γίνεται πρωΐνῃ λειτουργία εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Μητροπολ. ναοῦ «Ἅγιος Ἐλευθέριος» χάριν τῶν ἐκδρομῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκκλησιασθοῦν. Ἡ ἑναρξίς τῶν ἐκτάκτων αὐτῶν λειτουργιῶν (5.30—6.30 π.μ.) ἐγένετο τῇ προπαραελθούσῃ Κυριακῇ.

—Ἐντολῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κληρικὸί τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐτέλεσαν τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Σωτηρίας, ἐνθα νοσηλεύονται ὑπερεκατὸν ἀσθενεῖς.

—Τῇ 17 Μαΐου ὠμίλησε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Χριστιανικοῦ Κοινωνικοῦ Κύκλου ὁ Καθηγητὴς κ. Τσάτσος, βουλευτὴς Ἀθηνῶν, με θέμα «Ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἱστορία», ἀναδείξας τὴν συμβολὴν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὴν κατανόησιν τῆς ἱστορίας. Τῇ δὲ 31 ὠμίλησε πρὸς τὰ μέλη τοῦ αὐτοῦ Κύκλου παρόντων καὶ τῶν σεβ. συνοδικῶν συνέδρων Φιλίππων καὶ Κεφαλληνίας ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ κ. Στέφανος Στεφανόπουλος περὶ τοῦ ρώσου χριστιανοῦ φιλοσόφου Νικ. Μπερδιάγιεφ.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος

Πληροφορούμεθα ἐκ Καρδίτσας, ὅτι ἐν συνελεύσει τῶν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ «'Εργατικοῦ Κέντρου» τῆς πόλεως ἀνηκόντων σωματείων ἐγένετο δεκτὴ πρότασις τοῦ προεδροῦ περι ἐκφράσεως εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην κ. 'Ιεζεκιὴλ καὶ ἀναρτήσεως τῆς εἰκόνης αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κέντρου διὰ τὴν φιλεργατικὴν αὐτοῦ δράσιν, ἐνεκρίθη δ' ὅπως 150 ἐργάται - οἰκοδόμοι ἐργασθῶσι κατὰ τὴν Κυριακὴν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ὑπὸ τῆς Α. Σ. ἰδρυθείσης Σχολῆς διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐργατῶν ἀγραμμάτους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας κ. 'Ισμέτ 'Ινονοῦ κατὰ τὴν εἰς Χάλκην πρὸ τινος μεταβάσειν αὐτοῦ ἐπεσκέφθη καὶ τὴν ἐν τῇ νήσῳ Θεολογικὴν Σχολὴν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὸς μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν ὑπὸ τε τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς Σεβ. Μητροπολίτη Νεοκαισαρείας καὶ τῶν μαθητῶν.

— Ἀπελαθεὶς ἐκ Ρουμανίας ὑπὸ τῶν ρουμανικῶν ἀρχῶν ὁ ἱερατικὸς προϊστάμενος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ Ἀποκρισάριος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῆ 'Εκκλησίᾳ Ρουμανίας αἰδεο. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Κωνστ. Μωραϊτάκης ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἐντεύθην κατευθυνθῆ εἰς ΚΠολιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ «Πάνταινος» τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ὡς λόγος τῆς καὶ ἐν τῇ «'Εκκλησίᾳ» σημειωθείσης ἀποφάσεως τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, ὅπως μῆτε αὐτοπροσώπως, μῆτε δι' ἀντιπροσώπων μετὰσχῶσι τῶν ἐν Λάμπει καὶ Ἀμστερδαμ ἐκκλησιαστικῶν συνεδρίων, φέρεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς τελευταίας τακτικῆς ἐαρινῆς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας Ἀλεξανδρείας ἡ «λόγος τῆς διὰ τῆς πολιτικῆς ἀναστατώσεως μεγάλῃ δυσχέρειᾳ, ἥτις ὑφίσταται κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας διὰ κάθε κίνησιν ἔξω τῆς μονίμου διαμονῆς τῶν Πατριαρχῶν, καθὼς καὶ οἰκονομικὴ ἐθεωρήθη δὲ καλὸν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς μὴ συμμετοχῆς νὰ παρακληθοῦν νὰ συμμορφωθοῦν καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι καὶ Πρόεδροι τῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν».

— Κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον ἀνεκοινώθη ἀντίγραφον διαθήκης τοῦ αἰοιδίμου πρώην Λεοντοπόλεως Σωφρονίου, δι' ἧς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας κληρονομεῖ τὴν ἐν Ζαγαζικίῳ οἰκίαν τοῦ Σωφρονίου καὶ εἰσπράττει καὶ τὰ καθυστερούμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 ἐνοίκια, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἐκδώσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα χειρόγραφα του. Ὡσαύτως ὁ διαθέτης ἀφίερναι εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Βιβλιοθήκην Ἀλεξανδρείας 30 χειρογράφους τόμους περικλείοντας ἅπασαν τὴν ἀγνωστον ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν, καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ βιβλία του καὶ τὸ Ἀρχεῖόν του. Εἰς τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καθεδρικὸν Πατριαρχικὸν ναὸν Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου κληροδοτεῖ μίαν ἀρχαίαν ὄραιότητην εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τὰ κληροδοτήματα ταῦτα ἀπεδέχη ἡ ἅγια καὶ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ συγκινήσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Τιμοθέου ἀπευθυνθείσαν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν Ἐκκλησίαν ὡς πρὸς τὰ ἐν Παλαιστίνῃ συμβαίνοντα οἱ πέντε Πρόεδροι τοῦ Συμβουλίου ἀπήντησαν ὡς ἑξῆς:

«Οἱ πέντε Πρόεδροι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν προάγονται νὰ ἐκφράσουν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα τὴν ἀνησυχίαν των ἐπὶ τῶν αἰτίων τῶν καθ' ἑκάστην ταρασσόντων τὴν Ἁγίαν Γῆν τραγικῶν γεγονότων. Οἱ προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν πολλῶν χωρῶν τοῦ κόσμου πολλάκις παρώτρυναν τοὺς πιστοὺς των νὰ προσευχηθῶσιν ὑπὲρ τῶν μελῶν πασῶν τῶν ἐν Παλαιστίνῃ θρησκευτικῶν κοινοτήτων,

ὅλως δὲ ἰδιαίτερος μετ' ἐπιμονῆς ὑπέμνησαν τὰς ἀνησυχίας τῆς χριστιανικῆς μειονότητος. Εἰς πάσας ἡμῶν τὰς προσπάθειάς νὰ καταλήξωμεν εἰς δίκαιον καὶ εἰρηνικὸν διακανονισμόν τῶν ἀμφισβητούμενων ζητημάτων, οὐδέποτε ἐλησημονήσαμεν τὴν ὑπαρξίν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν ἡμῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερουσαλῆμ καὶ τῆς Παλαιστίνης.

Ὁφείλομεν ἐν τούτοις νὰ ὁμολογήσωμεν μετὰ λύπης, ὅτι πάντα ἡμῶν τὰ διαβήματα πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος ἐπὶ ἱκανοποιήσει πασῶν τῶν κοινοτήτων τῆς Παλαιστίνης μέχρι τοῦδε ἀπέτυχον.

Εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἡ Ἁγία Γῆ ἔχει διὰ τε τοὺς χριστιανούς, διὰ τοὺς ἑβραίους καὶ διὰ τοὺς μουσουλμάνους οὐσιαστικῶς θρησκευτικὸν χαρακτήρα. Ἐπίσης μετὰ χαρᾶς δραττόμεθα πάσης εὐκαιρίας ὅπως συνεργασθῶμεν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν ἄλλων θρησκειῶν πρὸς ἐπιτυχίαν δικαίου καὶ εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ τῆς συγκρούσεως.

Ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης δύναται νὰ ἦνε βεβαία ὅτι ἔχομεν σταθερῶς πρὸ ἡμῶν τοὺς ἀκολουθοῦσους σκοπούς:

α) Ἐπιθυμοῦμεν ὅπως οἱ ἀνά ὅμνησαν τὸν κόσμον χριστιανοὶ συνεχίζωσι τὰς ὑπὲρ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ εἰρήνης προσευχάς των καὶ ἰδιαζόντως ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν των χριστιανῶν.

β) Ἐπιθυμοῦμεν ὅπως ἡ χώρα, ἐν ἣ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπετέλεσε τὴν γῆνιν αὐτοῦ ἀποστολήν, ἦνε χώρα, ὅπου οἱ ἄνθρωποι νὰ δύνανται νὰ ζῶσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ ὅπως τὸ καθεστῶς τῶν Ἁγίων Τόπων διατηρηθῆ καὶ ἦνε ἐλευθέρᾳ ἡ ἐπίσκεψίς των.

γ) Ἐπιθυμοῦμεν ὅπως τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐλευθερίαι παντὸς ἐν Παλαιστίνῃ διατελῶσιν ἡγυγημένα καὶ ὅπως περιληφθῶσιν εἰς τοὺς ὅρους τοῦ δυναμένου νὰ συναφθῆ συμφωνητικοῦ, ἰδίως δὲ τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τὴν συνείδησιν ἐκάστου λατρείας τοῦ Θεοῦ, τὸ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ κηρύγματος τῆς ἐκάστου πίστεως.

Ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης δὲν ἀγνοεῖ ὅτι ὁ πολιτικὸς διακανονισμὸς τῆς συγκρούσεως ἀνάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ ἔναντι τῆς Ὁργανώσεως ταύτης στάσις τῶν χριστιανῶν θὰ ἦνε δυνατὸν νὰ ἐπηρεασθῆ βαθέως ἐκ τῆς ληφθησομένης ἀποφάσεως. Θὰ πράξωμεν πᾶν ὅ,τι ἐξ ἡμῶν ἐξαρτᾶται ὅπως αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἦ οἰσθήποτε ἄλλης σχετικῆς Ὁργανώσεως συμφωνήσῃ πρὸς τὰ ἀνωτέρω.

Τὴν ἐπιστολήν ταύτην ὑπέγραψαν ὁ πρόεδρος τῆς προτεσταντικῆς Συνομοσπονδίας τῆς Γαλλίας πάστορ Marc Boegner, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλης Erling Bideem, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Geoffrey Fisher, ὁ Μητροπολίτης Θουατεῖρων Γερμανός καὶ ὁ κ. John R. Mott, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ὁ τελευταῖος παγκόσμιος πόλεμος μεγάλας ἐπὶνεγκε μεταβολὰς εἰς τὴν θρησκευτικὴν δημογραφικὴν σύστασιν τῶν ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησιῶν, διότι, συνεπεῖα τῆς ὑπὸ τῶν γερμανῶν συστηματικῆς καταστροφῆς τῶν πολωνικῶν κοινοτήτων, ὡς καὶ τῶν ἑδαφικῶν σφετερισμῶν τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων σημαντικῶς ἐμειώθη. Οὕτω, ἡ μὲν πάντοτε πολυαριθμοτέρα ρωμαιοκαθολικὴ ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησία, ἥτις τῷ 1939 ἠρίθμει 22.900.000 μέλη, σήμερον ἀριθμεῖ μόνον 19.500.000 πιστούς. Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, τῶς περιλαμβανούσα 4.000.000 ὀρθοδόξους, μετὰ τὸν πόλεμον ἔσχε τὸ ποῖμνιον αὐτῆς μειωθὲν εἰς 430.000. Καὶ τῶν προτεσταντῶν ὁ προπολεμικὸς ἀριθμὸς 750.000, ἔχει τώρα ὑποβιβασθῆ εἰς 250.000.

Προσθετόν εἰς ταῦτα ὅτι ἐν Πολωνίᾳ δὲν ὑπάρχει πλήρης χωρισμὸς μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Ἡ προτεσταντικὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας ἐπιχορηγεῖται καθ' ὅλοκληρίαν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει εἶνε ὑποχρεωτικὴ, τὰ ἐπὶ μέρους ὅμως θρησκευόμενα ὀφείλουσαν νὰ ἐρχῶνται ἐπίκουρα εἰς τὰς

ανάγκας τοῦ κλήρου τῶν, μικρὰν μόνον λαμβάνοντα δημοσίαν ἐπιχορήγησιν πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν εἰς τοὺς ναοὺς ἐκ τοῦ πολέμου προξενηθειῶν ζημιῶν.

Κατὰ προσφάτους εἰδήσεις, ἐπῆλθεν ἐπ' ἐσχάτων διάστασις μεταξὺ Κράτους καὶ Ἐκκλησίας ἐν Πολωνία.

—Τὸ Ἐκτελεστικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ ἐν εἰδικῇ συνεδρίᾳ περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ἐνέκρινεν ἐν «Πρόγραμμα εἰρήνης», οὐτινος οὐσιώδη σημεῖα εἶνε τὰ ἀκόλουθα:

«Ὁ λαὸς μας δὲν πρέπει νὰ ἀνέχεται οἰανδήποτε διάθεσιν εὐνοοῦσαν τὸν πόλεμον. Πᾶν τῶνάντιον, ὀφείλει νὰ καταπολεμῇ τὴν πολεμικὴν ψυχῶσιν καὶ τὸ τυφλὸν μῖσος, νὰ ἀποσκορακίξῃ δὲ πᾶσαν μοιρολατρικὴν περὶ τοῦ πολέμου ἰδέαν, θεωροῦσαν τὸν πόλεμον ἀναπόφευκτον, ἐνῶ δὲν εἶνε, διότι, πᾶς πόλεμος εἶνε ἀπότοκος τῶν σφαλμάτων τῶν περιστάσεων, ἢ τροποποιήσις τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ λαὸς μας κατ' οὐδένα τρόπον πρέπει νὰ βασίζεται πρῶτιστά πάντων ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως διὰ τὴν κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως ἀντίδρασιν, διότι παρομοίᾳ εἰς τὰ ὄπλα ἐμπιστοσύνη μᾶλλον ἄγει εἰς πόλεμον παρά τὸν προλαμβάνει. Ἀπαιτεῖται μᾶλλον συγκέντρωσις τῶν προσπαθειῶν πρὸς θετικὴν οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν, πολιτικὴν καὶ ἠθικὴν δράσιν. Ὁ λαὸς μας δέον νὰ ἀναπτύσῃ δράσεις, εὐνοοῦσας ἀμέσους δυνατότητας εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης, πάντες δ' ὁμοῦ καὶ εἰς ἕκαστος ἰδιαιτέρως δέον νὰ συμβάλλωμεν εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἀτομοσφαιρας κατὰ τρόπον αὐξάνοντα τὰς δυνατότητας ἀποφυγῆς τοῦ πολέμου πάντως ἄνευ κλονισμοῦ τῶν ἐσωτερικῶν βαθεῶν πεποιθήσεων. Αἱ Ἐκκλησίαι ἡμῶν ὀφείλουσαν νὰ μαρτυρῶσι μετὰ νέας δυνάμεως περὶ τῆς πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπης τοῦ δικαίου Θεοῦ καὶ περὶ τῆς πραγματοποιήσεως παγκοσμίου χριστιανικῆς ἀδελφωσύνης».

ΕΠΙΣΚΟΠ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὁ ἄγγλος κανονικὸς Frederic Hood, ἐκθέτων ἐν τοῖς «Ἐκκλησιαστικοῖς Καιροῖς» τοῦ Λονδίνου ἐντυπώσεις τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Ἐπισκοπ. Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ ἐν Λάμπεθ συνέδριον τῆς ἀγγλικανικῆς ἱεραρχίας, ἐκφράζει, μεταξὺ ἄλλων, ἀπορίαν ἐπὶ τῷ ὅτι, ἐνῶ ὁ ὕλισμός διέβρωσε τὸν ἀμερικανικὸν χαρακτήρα βαθύτερον ἢ τὸν ἀγγλικόν, ἐν τούτοις εἰς τοὺς ναοὺς θαμίζουν περισσότεροι ἐκεῖ παρά ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπερ, κατὰ τὴν κρίσιν του, μαρτυρεῖ, ὅτι ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχει γνησιωτέρα θρησκευτικότης. Ἐν ταῖς ἠνωμέναις Πολιτεῖαις ὑφίστανται 256 θρησκευτάματα, μόνον ὅμως 52 ἐξ αὐτῶν ἀριθμοῦν μόνον 50.000 ὁπαδοὺς. Ἡ Ἐπισκοπ. Ἐκκλησία δὲν τάσσεται μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν, ἀλλ' ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἶνε συμπαγῆς, ἀποτελεῖ δὲ τὸ χριστιανικώτερον πάντων τῶν θρησκευτικῶν συγκροτημάτων ὡς πρὸς τὸ δυσκολώτατον ζήτημα τῶν μαύρων. Οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτὴν πιστοὶ ἀνέρχονται εἰς 2.000.000 περίπου. Ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτῆς σῶμα 120 Ἐπισκόπων, εἰς τὸ συνέδριον τοῦ Λάμπεθ θὰ μετάσχωσιν 73. Οἱ ἐπίσκοποι κέκτονται ἀνωτάτην μόρφωσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ διακρίνονται ὡς ἰδιαζόντως ἐξέχουσαι φυσιογνωμίαι ὁ Dr Manning καὶ ὁ Dr Stewens, τὴν βαθυτέραν δ' ἐντύπων ἐμποιεῖ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας Dr Sherrill.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ ἐξ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπισκεφθεὶς καὶ τὴν Ἰαπωνίαν Σεβ. Ἐπίσκοπος Neill, ἐκθέτων τὰ τῆς συνεντεύξεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ στρατάρχου Mac Arthur, λέγει, μεταξὺ ἄλλων, περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶνε εἰλικρινῆς χριστιανός, περὶ δὲ τῆς Ἰαπωνίας φρονεῖ, ὅτι ἡ δημοκρατία καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἀχώριστα. Κατὰ τὸν στρατάρχην, ἡ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ ἀναγνώρισις καὶ ἔξαρσις τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης

προσωπικότητος, τῆς εὐθύτητος καὶ καθαρότητος τῆς καρδίας, ἀποτελοῦν τὴν ὑψίστην ἐν τῷ κόσμῳ ἰδέαν. Ἄν κατὰ τὸ παρελθὸν οἱ ἐν Ἰαπωνίᾳ δρώντες ἱεραπόστολοι περιωρίζοντο εἰς μικρὰν τινα ομάδα χριστιανῶν Ἰαπωνῶν, μεθ' ὧν ἀπετέλουν μεμονωμένον κύκλον, σήμερον δέον νὰ διαδίδεται τὸ ἱεραποστολικὸν κήρυγμα ραδιοφωνικῶς, διότι μόνον οὕτω θὰ δυνηθοῦν οἱ ἱεραπόστολοι νὰ παρασκευάσουν μίαν ἀπέραντον στρατιάν χριστιανῶν Ἰαπωνῶν πρὸς εὐαγγελισμόν τοῦ λαοῦ τῶν καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἰαπωνικοῦ ἔθνους.

—Συμπεῖα συμφωνίας μεταξὺ τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ΧΑΝ (Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων), τὸ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει μέγαρον τῆς Ἀδελφότητος ταύτης θὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἄσυλον προστασίας τῶν γυναικῶν, τῶν παιδιῶν καὶ τῶν προσφύγων κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἐχθροπραξιῶν.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἰωάννη Μητροπολίτου Δημητριάδος Συμβολαὶ πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας. Βόλος 1947 (σελ. 75).

Αἱ τραγικαὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς διατελεῖ τὸ ἔθνος, ἀγωνιζόμενον τὸν περὶ ὑπάρξεως ἄγωνα, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ κινδυνεύῃ νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος ἢ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον περισποῦδατος μελέτη ἐνὸς τῶν διατριπτικῶν ἱεραρχῶν τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ σεβασμιώτατος συγγραφεὺς, ζήσας καὶ δράσας ἐφ' ἱκανὸν χρόνον καὶ ὡς ἐφημέριος καὶ ὡς ἀρχιερεὺς ἐν Ἀμερικῇ, γνωρίσας ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἐκεῖ σφύζουσαν ἐτεροδόξον θρησκευτικὴν ζωὴν ὑπὸ τὰς ποικίλας τῆς ἐκδηλώσεις, μελετήσας δ' ἐπιτοπίως τὰ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν μεθόδων τῆς ἐν λόγῳ ζωῆς, ἀγαπῶν καὶ πονῶν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος, ἅμα δὲ καὶ ρεκτής ὢν, ἀγωνίζεται ἀπὸ τῆς εἰς Ἑλλάδα ἐπανόδου αὐτοῦ ὅχι μόνον τὰς λαχούσας εἰς αὐτὸν ἐκ περιτροπῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως νὰ ἐξυψηρετῆσι πιστῶς καὶ νὰ ἀναδείξῃ εἰς πρότυπα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας καὶ τὴν Δ. Ἱερὸν Σύνοδον νὰ μεταδώσῃ τοὺς παλμούς τῆς ψυχῆς του καὶ τὰ πορίσματα τῶν γνώσεών του καὶ τῆς πείρας του πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἤδη τῷ 1937, ἐξέδωκεν ἀξιόλογον μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύστημα ἐξυψώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου». Καὶ ἤδη ἐν τῇ προκειμένῃ μελέτῃ του, δρῶντος ἀπὸ τὴν παρούσαν δυσάρεστον κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀναζητῶν τὰ αἰτία αὐτῆς, θεωρῶν δὲ ὡς ὑπεύθυνον ὀχιμόνον τὴν Πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἱεραρχίαν, σχεδιάζει δλόκληρον σύστημα ἀναδιοργάνωσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῆς προσωπικῆς του πείρας, ὡς καὶ τῆς τῶν ἐτεροδόξων ἐκκλησιῶν, ὅπως τὰς ἐγνώρισεν ἐν Β. Ἀμερικῇ.

Ἡ μελέτη αὕτη, δημοσιευομένη καθ' ὄν χρόνον φιλότιμοι καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς διοργάνωσιν τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» ἐπὶ νέων βάσεων καὶ ἔχει προοδεύσει ἀρκετὰ ἢ συναισθησις τῆς ἀνάγκης τῆς διορθώσεως τῶν κακῶς ἐχόντων, πιστευόμεν καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ μελετηθῇ μετὰ πάσης προσοχῆς ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν καὶ θὰ ἀποτελέσῃ καὶ πραγματικὴν συμβολὴν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ἰδιαιτέρως θὰ ἔχουν νὰ ἐμπνευσθοῦν ὠφελίμως ἰδέας οἱ διοικοῦντες τὴν «Ἀποστολικὴν Διακονίαν». Ἄξια προσοχῆς εἶναι καὶ αἱ προτεινόμεναι διοικητικαὶ μεταρρυθμίσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπογραμμίζομεν ἰδιαιτέρως τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μητροπόλεων, τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου, τὴν εἰς αὐτὴν συμμετοχὴν ἐνὸς καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἐνὸς ἐκπροσώπου τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου. Δὲν πιστεύομεν ὅμως νὰ ἔξῃ ἀντίρροπον ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι ἡ σπουδαιότερα μεταρρυθμίσις εἶναι ἡ ἐξασφαλίσις τῆς εἰς τὸν ἰ. κλήρον εἰσοδον συνειδητῶν πιστῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων πᾶσα βελτίωσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων εἶναι ἀδύνατος.

Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

“ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ,”

Τὸν τίτλον τοῦτον φέρει ἡ τρίτη ἐκδοτικὴ ἐργασία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 303 σελίδας ἀριστα τυπωμένας ἐπ’ ἀρίστου χάρτου, καὶ ἀνήκει εἰς τὴν ἐκλεκτικὴν ἐπιστημοσύνην καὶ μεθοδικὴν κατὰ τὰξιν τοῦ διακεκριμένου σοφοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γρ. Παπαμιχαήλ. Πρόκειται περὶ ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποῖαν βασιτάτην εὐγνωμοσύνην θὰ αἰσθάνωνται πρὸς τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα θεολόγον, ἱεροκλήρικον, λόγιον, κληρικοὶ καὶ θρησκευόμενοι συνειδητοὶ χριστιανοί. Διότι διὰ τῆς πολυτίμου καὶ σοβαρωτάτης ταύτης ἐργασίας του ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν ὄλων τῶν προσαναφερθέντων τὸν ἀνεκτίμητον θησαυρὸν τῆς σκέψεως τῶν πατέρων τῶν πέντε πρώτων αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ θεμάτων θεμελιωδῶν τῆς θρησκείας τοῦ Κυρίου Ἰ. Χριστοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ κ. Παπαμιχαήλ ὑπενθυμίζει τὴν γνωστὴν εἰς τοὺς θεολογούντας καὶ ἐπ’ ἐκκλησίας λαλοῦντας «Ρητορείαν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Β. Ἰωαννίδου, πρὸ ἰκανῶν δεκαετηρίδων ἐκδοθεῖσαν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἦδη εἰς τὰς χεῖρας ὀλίγων μόνον εὐρισκομένην. Περιέχει ἐκείνη πλεῖστα ἀποσπάσματα τῶν πατέρων τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποτελεῖ, τῇ ἀληθείᾳ, πολῦτιμον ἀπόκτημα. Ἡ παρούσα, ὅμως, ἐργασία ἡ ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει πλεονεκτήματα τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα, ὥστε ἡ «Ρητορεία τῶν πατέρων» τοῦ Ἰωαννίδου νὰ ὑπερῆ αὐτῆς κατὰ πολὺ. Πρῶτον διότι τὰ πολλὰ ἀποσπάσματα, τὰ παρατιθέμενα εἰς τὴν «Ρητορείαν τῶν πατέρων», χρησιμοποιοῦνται οὐχὶ κατὰ σειράν μεθοδικὴν καὶ συστηματικὴν, ἀλλ’ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, αἵτινες παρουσιάζονται διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀπεικόνισιν καὶ διαφώτισιν ὀρισμένων θεμάτων, τρόπων ἐκθέσεως, σχημάτων, τεχνικῶν μέσων τῆς ἀπ’ ὀφθαλμοῦ ρητορικῆς.

Εἰς τὰ «Ἀπολογητικά», τὸναντίον, τοῦ κ. Παπαμιχαήλ τὰ ἀποσπάσματα ἐπὶ τῶν θεμελιωδῶν τῆς πίστεως παρατιθένται κατ’ ἀλφαβητικὴν σειράν, καί, τοιουτοτρόπως, ἐνῶ εἰς τὴν «Ρητορείαν τῶν πατέρων» χάνει κανεὶς καιρὸν πολῦτιμον περιπλανώμενος εἰς τὰς σελίδας τῆς διὰ τὸ ἀνεύρη πατερικῶν ἀπόφθεγμα ἢ γνώμην ἐπὶ ὀρισμένον θέματος, καὶ πολλὰκις αἱ ἀναζητήσεις ἀποβαίνουν ἀτελεσφόρητοι καὶ ἄκαρποι, εἰς τὴν μετὰ χεῖρας μεθοδικωτάτην ἐργασίαν μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐκολίας ἱκανοποιεῖται τοῦ μελετητοῦ, τοῦ ἱεροκλήρικου, τοῦ θεολογοῦντος ἢ ἐκζητητοῦ καὶ δὴ πλουσιοπαρόχως, λόγω τῆς πληθώρας τῶν ἀποσπασμάτων ἐπὶ τῶν διαφόρων θεμάτων. Τὰ «Ἀπολογητικά» δευτέρου, ὡς καὶ ἡ ὀνομασία τῶν διαδηλοῦντων ὡς σκοπὸν νὰ θέσουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀναγνώστου τὴν ἀπολογητικὴν σκέψιν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τῶν πέντε πρώτων αἰώνων, διὰ τῆς ὁποίας κατοχυρώνονται δι’ ἐπιχειρημάτων, τὰ ὁποία μέχρι τῆς σήμερον διατηροῦν καὶ θὰ διατηροῦν εἰς τὸν αἰῶνα τὴν δύναμιν καὶ ἀποδεικτικότητά των, αἱ ἀληθεῖαι τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως, αἱ καὶ σήμερον πολεμούμεναι ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ τῆς ὑλιστικῆς ἐξηγήσεως τῆς ἱστορίας καὶ ζωῆς. Ἄνευ τῶν «Ἀπολογητικῶν», οἱ ὑπεραπολογούμενοι τῶν ἀληθειῶν τούτων εἴτε διὰ τοῦ λόγου, εἴτε διὰ τῆς γραφίδος θὰ ἔδει νὰ ἀνατρέξουν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Migne, ἂν τὴν ἔχον εἰς τὴν πρῶτην εὐχρηστοσύνην. Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὅμως, ἐργαζομένους, καὶ ἂν εἶχον τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ καταφύγουν εἰς τὴν περίφημον αὐτὴν βιβλιοθήκην, τῆς ὁποίας οἱ Ἕλληνες Πατέρες, χάριτι θεῆς, ἐγένοντο ἦδη κτῆμα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦτο θὰ ἦτο ἀνέφικτον καὶ ἀκατόρθωτον. Παραλείπομεν τὸ γεγονός ὅτι καὶ οἱ πλείστοι ἐκ τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ διαβιούντων θεολόγων, ἱεροκλήρικων καὶ εὐσεβῶν θρη-

σκευομένων, διὰ διαφόρους λόγους, δὲν θὰ ἐπροθυμοποιούντο νὰ ἀναλάβουν τὴν προσπάθειαν ὅπως συμβουλευθοῦν τὴν πολῦτιμον αὐτὴν βιβλιοθήκην, ἐπὶ θεμάτων ἐνδιαφερόντων αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἢ τὰ ἀκροατήρια εἰς τὰ ὁποία ἀπευθύνονται. Ἐξ ὄλων τούτων τῶν δυσκολιῶν μᾶς ἀπῆλλαξεν ἡ ὄραιότατη ἐργασία τοῦ κ. Παπαμιχαήλ, χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν, αἱ ἀπολογητικαὶ σκέψεις τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων αἰώνων, ἐπὶ, λ. χ. τῆς ἀθανασίας, τῆς ἀληθείας, τῆς ἀναστάσεως, τοῦ ἀνθρώπου, τῆς Ἐκκλησίας, τῶν εὐαγγελίων, τῶν θαυμάτων, τῆς Θεῆς Προνοίας, τοῦ προσώπου τοῦ Σωτῆρος, τοῦ Παύλου, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ, τῆς ψυχῆς κ.λ.π. εὐρέθησαν αἰφνιδίως ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ θεολόγου, τοῦ ἱεροκλήρικου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς μορφωμένου χριστιανοῦ εἴτε οὗτοι διαβιῶν καὶ ἐργάζονται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, εἴτε εἰς οἰκονομῆσιν τῆς ἐπαρχικῆς Ἑλλάδος, εἴτε ταξιδεύουσιν, εἴτε ἀναπαύονται εἰς κέντρα ἐξοχικά. Καὶ μόνον τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ ἀπαντήσῃ ἱκανοποιητικώτατα εἰς τὰ παράπονα, ποῦ ἠκούοντο μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐπαφῆς τῶν περισσοτέρων ἐξ ἡμῶν μετὰ τοῦ ἀνεξαντλήτου καὶ τιμιωτάτου θησαυροῦ τῆς πατερικῆς σκέψεως.

Θὰ ἠδυναίμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ ἀποκτῶν τὰ «Ἀπολογητικά» ἔχει εἰς ἓνα τόμον εὐχρηστοτάτον, μεθοδικόν, ὄραϊον ἐξ ἐπόψεως ἐμφανίσεως, ὅσα ἐκ τῶν πατερικῶν λογίων θὰ ἔδει νὰ διαθέτῃ ὁ ἐπ’ ἐκκλησίας λαλῶν κληρικός, ὁ φιλόμοσχος εὐσεβῆς διανοούμενος καὶ πᾶς ἐν γένει περὶ τὰ θρησκευτικὰ καὶ θεολογικὰ ζητήματα ἀσχολούμενος. Διὰ τῶν «Ἀπολογητικῶν» ἐπληρώθη μέγιστον καὶ σημαντικώτατον κενόν. Πᾶς κληρικός καὶ πᾶς χριστιανὸς ὁπωσδήποτε διανοούμενος ὀφείλει νὰ τὰ ἀποκτήσῃ.

† Ὁ Κορινθῖας ΜΙΧΑΗΛ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἄνδρ. Ι. Κεραμίδα καθηγητοῦ τῆς Βαρβακείου προτύπου Σχολῆς, Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ἡ φύσις. Ἐκδόσεις «Ἐνορίας». Ἀθῆναι 1948 (σ. 62).

Τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Ἀπολογητικὸς (περὶ ἱεροσύνης). Εἰσαγωγή-μετάφρασις-σημειώσεις *Θεοδόρου Ν. Καστανῆ* καθηγητοῦ. Ἐκδόσεις «Ἐνορίας». Ἀθῆναι 1948 (σ. 128).

Ἀλεξάνδρου Μωραϊτίδου († 1929) τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον τὸν νεομάρτυρον, ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει καὶ ψυχῆς περιστάσει. Νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενος ἐπιμελεία *Χρυσοστόμου Σ. Μπουῆ* (ἐπὶ τῇ δεκαετηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συγγραφέως). Ἐν Βόλῳ, Ἐκδοτ. Οἶκος Σ. Σχοινᾶ, 1939 (σ. 12).

Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχανῶν: Ἡ ἑλληνικὴ Βιομηχανία καὶ τὸ πρόγραμμα Ἑυρωπαϊκῆς Ἀνορθώσεως. Ἀθῆναι 1948 (σ. 31).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἑλληνικὴ παροικία ἐν Γαλλίᾳ ζητεῖ ὡς ἐφημέριον ἄγαμον κληρικὸν θεολόγον. Πληροφορίαι παρὰ τῆ Γεν. Διευθύνσει Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προκήρυξις ὑποτροφίῶν

Προκειμένου ἡ Σχολὴ τῶν Ἱεροκλήρικων, Ἐξομολόγων καὶ Κατηχητῶν νὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τοῦ ἐπομένου Σχολικοῦ ἔτους (1948—49) ἐξ ἑσωτερικῆς, καλοῦνται οἱ βουλούμενοι νὰ φοιτήσουν εἰς ταύτην πτυχιόχοι θεολόγοι, κληρικοὶ ἢ λαϊκοί, ὅπως ὑποβάλουν μέχρι τέλους Ἰουλίου ἐ. ἔ. εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν (Ἀθῆναι ὁδὸς Φιλοθέης 19) αἴτησιν μετ’ ἀντιγράφου τοῦ πτυχίου καὶ βραχέος βιογραφικοῦ σημειώματος,

Τὰ ἐξοδα διδασκαλίας, διαμονῆς καὶ διατροφῆς θέλει καταβάλλει ἐξ ὀλοκλήρου ἡ Ἀποστολικὴ διακονία. Ἀθῆναι τῇ 6ῃ Ἰουνίου 1948.

(Ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας)

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Οί ἐκ τῶν αἰδεσ. Ιερέων ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς ἐκκαθαρισθείσας περιοχάς, ὅπου ἦσαν μονίμως ἐγκατεστημένοι, παρακαλοῦνται ὅπως ἀναγγέλωσι τοῦτο εἰς τὴν διεκπεραιώσιν τοῦ φύλλου πρὸς τακτοποίησιν τῆς ἐφεξῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καθηγούμενον ἰ. Ρωσικοῦ Κοινοβίου Ἀγ. Παντελεήμονος Ἀρχιμ. 'Ιουστίνου, Ἁγίου Ὄρους συμμορφωθέντες πρὸς τὴν ἀπὸ 14 Μαΐου 1948 ἐπιστολήν σας, ἀντιγερ. Βασιλ. Κριβοσέϊν ἐνεγράψαμεν τὸ ἱερὸν ὄμιον Κοινόβιον εἰς τὸ συνδρομητολόγιον καὶ συνεχίζομεν ἐφεξῆς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀποστολήν τοῦ φύλλου. Αἰδεσ. Ναθαν. Παδάραν Κάρυστον τὴν εἰς τὴν νέαν σας θέσιν τοποθετησὶν ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀναγγείλετε ἀμέσως μὲν ἐφθάσατε εἰς Κάρυστον συνεχίζεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου. Παναγιώτην Δ. Κομπιλήτην Κουρούνια Χίου συνεμορφώθημεν πρὸς τὸ σημειώμα σας.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

[1] ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ
Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν

Πρὸς τὸν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἰωακείμ ἡ Διονύσιον
Ραφτόπουλον, ἀγνώστου Διαμονῆς

Καλοῦμέν σε ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς τὴν 10ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινὴν ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῇ ὑφισταμένῃ κατὰ σοῦ κατηγορίᾳ ἐπὶ ἀποβολῇ τοῦ ἱερατικοῦ ἐνδύματος.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι δὲ ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥσ' ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Ἰουνίου 1948

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Ταλαντίου Βασίλειος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένου τῆς ἐνορίας Σελιαντικῶν καὶ Δημητροπόλου τακτικοῦ ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200/1940 «περὶ ἰ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἄγιον τῇ 31 Μαΐου 1948.

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱ. Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200)40 Α. Ν. «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν πληρωσὶν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεράς Μητροπόλεως α') τοῦ ἐν Μακρυχωρίῳ ἰ. ναοῦ τῆς Κοιμ. τῆς Θεοτόκου, β') τοῦ ἐν Σκύρῳ ἰ. ναοῦ τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, γ') τοῦ ἐν Ἀλμυροποτάμῳ ἰ. ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἰωάν. τοῦ Θεολόγου, καὶ δ') τοῦ ἐν Καψάλει ἰ. ναοῦ τῶν ἁγίων Ταξιαρχῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω ἐνοριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Κύμῃ τῇ 9ῃ Ἰουνίου 1948.

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου Ἀνανίας

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

"ΘΕΟΛΟΓΙΑ,"

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΟΝ
ΤΟΜΟΣ ΙΘ' (1941-1948)

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΒΕΛΛΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Δι' ἐγγραφάς, ἐμβάσματα καὶ ἀποστολήν πραγματειῶν :

Διεύθυνσιν «Θεολογίας»

Ἀρχιεπισκοπῆν Ἀθηνῶν

Ὁδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθήνας

Ἐτησίᾳ συνδρομῇ Ἐσωτερικοῦ διὰ τὸ ἔτος 1948

Δρχ. 40.000

» » Ἐξωτερικοῦ Δολλάρ. 10

Διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξους κληρικούς τοῦ κλίματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς φοιτητάς τῆς Θεολογίας Δρχ. 20.000

Εἰς τὸ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον τῆς «Θεολογίας» δημοσιεύεται βραχεῖα περίληψις τοῦ περιεχομένου τῶν πρὸς αὐτὴν διαβιβαζομένων ἔργων. Εἰδικὴ δὲ Κριτικὴ διὰ τὰς εἰς διπλοῦν ἀποστελλομένας συγγραφάς.

Ἐξεδόθη τὸ Α' τεῦχος τοῦ 1948, ἐκ σελίδων 192, περιέχον πραγματείας τῶν Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Ἰωάννου Καρμίρη, Παναγιώτου Μπρατσιώτου, Παναγιώτου Τρεμπέλα, Βασιλείου Ἐξάρχου καὶ Κωνσταντίνου Μπόνη.

Τὸ Β' τεῦχος θὰ κυκλοφορήσῃ λήγοντος τοῦ Ἰουνίου, περιέχον συνεχείας τῶν μελετῶν Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, Ἰω. Καρμίρη, Παναγ. Τρεμπέλα, Π. Μπρατσιώτου, Κ. Μπόνη, Β. Ἐξάρχου, καὶ νέας πραγματείας τῶν Β. Βέλλα (ἀγγλιστὴ) καὶ Ἀνδρ. Φυτράκη, καὶ νεκρολογίας τοῦ Ν. Μπερδιάγεφ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου καὶ Hans Lietzmann ὑπὸ Π. Ι. Μ. καὶ Κριτικὸν Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Φιλίππων ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Πολυανῆς ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΑ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις, τύποις «Φοῖνικος» Λεοννάτου 4